

JYVÄSKYLÄN YLIOPIPPILASLEHTI 27. HUHTIKUUTA – 30. ELOKUUTA 2015 55. VUOSIKERTA

5

JYLKKÄRI

Lue, jaa, kommentoi:
jylkkari.fi
facebook.com/jylkkari

RUNOJEN KAUPUNKI

ARVIOIMME
AINEJÄRJESTÖJEN
TILAT

ONKO
KOULUTUS-
INFLAATIO
MYTTI?

KORPPI
KUUMENTAA
TUNTEITA

JOONATAN
PITKÄNEN EI
ARKAILE

Tyhjenevien pöytien syndrooma

Alkää kertoko esimiehilleni, mutta kun tulin tähän taloon, en juuri yhtään tiennyt mitä ylioppilaskunta tekee. Työhaastattelua edeltävänä iltana googlailin hätäpäissäni organisaatiokaavioita.

Muutaman vuoden työrupeaman jälkeen tunnen kotijärjestöni jo paremmin, vaikka Ilokiven hallitusbunkerista kavutessa etsin uloskäyntiä edelleenkin kielistudioiden suunnalta. Maltilliseen edistykseen vaadittiin rutkasti aikaa ja varmaan tusinan verran oikaisuja viime edustajistovaalien alla. (Pahoittelut niistä ja onnea matkaan pian valittavalle seuraajalleni, vaalithan harmaannuttavat hiuksia toimituksessa taas ensi syksynä.)

Mutta kovin vieraaksi tämä organisaatio jää monelle meistä, joiden jäsenmaksut pitävät oluen virtaamassa läpi pikkujoulukauden kekkerisuman. Vaikka opiskelijoiden etujärjestö näkyy niin valtakunnan tasolla räksyttämässä kuin paikallisesti jos jonkinlaisessa tapahtumassa, yhä harvemmalle ylioppilaskunnan perinteikäs harrastusmerkki kompensoi järjestötyön ahmaisemaa opiskeluaikaa.

SUURIN PUODOTUS opiskelijapolitiikan vilkkauudessa tapahtui tietysti jo vauhdikkaan 1970-luvun jälkeen, mutta kokeneet järjestöaktiivit kertovat myös viime vuosien rokkottaneen rivejä. Muutos näkyy tyhjinä kokouspöytinä ja venyvinä rekrytointiaikoina.

**KOKENEET
JÄRJESTÖ-
AKTIIVIT
KERTOVAT
VIIME
VUOSIEN
ROKOTTANEEN
RIVEJÄ.**

Eikä ihme. Tiukentuvat säädökset opintoajoista ja -tuesta pitävät huolen siitä, ettei pitkällinen ura opiskelijapolitiikassa oikein kannata muille kuin niille, jotka pyrkivät kasvamaan emoylioppilaskunnan siipien suojassa untuvikoista täyspainoisiksi broilereiksi.

Näitä kyllä löytyy ja resepti toimii edelleen: juuri käydyissä vaaleissa koko kansan edariin pääsi vihreiden Touko Aalto, joka on kasvattanut kannuksiaan Ilokiven alakerran ikkunattomassa hautomossa. Muitakin paikallisesti näkyviä nimiä oli kisassa vakavissaan mukana.

Yliopistopiireistä nouseville ja sieltä suosionsa ammentaville kansanedustajille voikin olla tarvetta, kun valtakunnan uudet parturit teroittavat saksiaan. Vaikka vaalimapallojen joukossa leijui jos minkälaista koulutuslupausta, kevätmyrsky ehtii vielä puhalttaa ne naapurimantereelle.

MINUN OSALTANI ylioppilaskuntarupeama lähenee loppuaan, ja elokuun aikana on tarkoitus tyhjentää päätoimitushuoneenkin pöytä. Silloin ilmestyy myös seuraava Jylkkäri.

Täältä kesälaitumen reunalta toivon siis vakaita ilmoja kaikenkarvaisille poliitikoille sekä lämmintä kesätaukoa opiskelijoille.

Ensin kuitenkin Harjulle.

Minna Tainen

paatoimittaja@jylkkari.fi

KANSAN ÄÄNI

PUHU SUUSI PUHTAAKSI. ANNA PALAUTETTA JA HERÄTTELE Keskustelua.

Outoa päättelyä Puolimatkalta

En malta olla puuttumatta Tapio Puolimatkan tarinoihin, joita Jylkkäri julkaisi viimeksi numerossa 4.

T. Puolimatkan jutut tuovat vääjäämättä mieleen Valitut Palat – ja valitettavasti sen negatiivisimmassa olomuodossaan. Perustelut puuttuvat ja siteeraukset ovat vähän sinne päin.

En puutu tässä – kompetenssini vajavaisuudesta johtuen – muuhun kuin matemaatikko/filosofi **Alfred North Whiteheadin** suuhun pantuihin sanoihin. En tunne Puolimatkan Whitehead-sitaattia ”... Luoja on järjellinen Olento” (käännös luultavasti T. Puolimatkan), enkä sen lähdetekstiä, mikä jälleen kertoo sivistykseni vajavaisuudesta.

Jotain kuitenkin Whiteheadin tuonnosta tunnen. Seuraavat ovat peräisin A.N. Whiteheadin teoksesta *Process and Reality* ss. 347-348 ja 351, ja löytyvähän nämä helposti ihan vain googlettamalla.

”IN THIS way God is completed by the individual, fluent satisfactions of finite fact, and the temporal occasions are completed by their everlasting union with their transformed selves, purged into conformation with the eternal order which is the final absolute ‘wisdom.’ The final summary can only be expressed in terms of a group of antitheses, whose apparent self-contradictions depend on neglect of the diverse categories of existence. In each antithe-

sis there is a shift of meaning which converts the opposition into a contrast.

”It is as true to say that God is permanent and the World fluent, as that the World is permanent and God is fluent.

”It is as true to say that God is one and the World many, as that the World is one and God many.

”It is as true to say that, in comparison with the World, God is actual eminently, as that, in comparison with God, the World is actual eminently.

”It is as true to say that God transcends the World, as that the World transcends God.

”It is as true to say that God creates the World, as that the World creates God ...

”What is done in the world is transformed into a reality in heaven, and the reality in heaven passes back into the world ... In this sense, God is the great companion – the fellow-sufferer who understands.”

VAIKEA TUOSTA on T. Puolimatkan johdopäätöstä vetää, edes yleisesti käytetyllä cherry-picking-metodilla.

Suosittelen T. Puolimatkalle tutustumista Whiteheadin pääteokseen *Principia Mathematica*, jonka ANW julkaisi yhdessä **Bertrand Russellin** kanssa. Voisi siitäkkin jotain oppia, vaikkapa logiikan alkeita.

Lassi Kurittu

YLIOPISTONOPETTAJA MATEMATIIKAN LAITOKSELTA

**VAIKEA
TUOSTA ON
T. PUOLI-
MATKAN
JOHTO-
PÄÄTÖSTÄ
VETÄÄ, EDES
YLEISESTI
KÄYTETTYLLÄ
CHERRY-
PICKING-
METODILLA.**

Sosiaalityön opetus jatkuu Jyväskylässä vahvana

HYVÄ JUTTU, että Jylkkäri (4/2015) nosti esiin UNIFI:n yhteiskuntatieteellisen alan koulutuksen rakenteellisen kehittämisen loppuraportin.

UNIFI:n raportti totesi, että sosiaalityöllä on Jyväskylän yliopistossa vahva asema. Siksi oli harmi, että Jylkkärin tulkinta raportin viestistä meni sosiaalityön kohdalta pieleen.

Jylkkärin pääkirjoituksessa väitettiin virheellisesti, että UNIFI:n yhteiskuntatieteellisen alan RAKE-ryhmä olisi esittänyt Jyväskylän sosiaalityön oppiaineen siirtämistä Itä-Suomen yliopistoon. Tällaista esitystä raportista ei toki löydy, vaan raportissa puhutaan jo olemassa olevan hyvän yhteistyön kehittämisestä Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Toisaalla lehdessä (s. 7) väitetään, että UNIFI olisi esittänyt, että sosiaalityön tutkinto olisi tulevaisuudessa ammattikorkeakoulututkinto. Tämäkään väite ei pidä paikkaansa. Raportissa sanotaan, että yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen pitää käynnistää keskustelut työnjaosta sosiaalialan korkeakoulutuksessa.

Tähän onkin perusteita, sillä vastikään eduskunnan hyväksymä sosiaalihuollon ammattihenkilölaki rajaa aikaisempaa tarkemmin myös sosiaalityöntekijän sijaisena toimivan henkilön kelpoisuuden vain sosiaalityötä yliopistossa opiskeleville.

Mikko Mäntysaari
SOSIAALITYÖN PROFESSORI

”ITSEÄNI ÄRSYTTÄÄ ENITEN SE, JOS EI PÄÄSE TÖIHIN.”

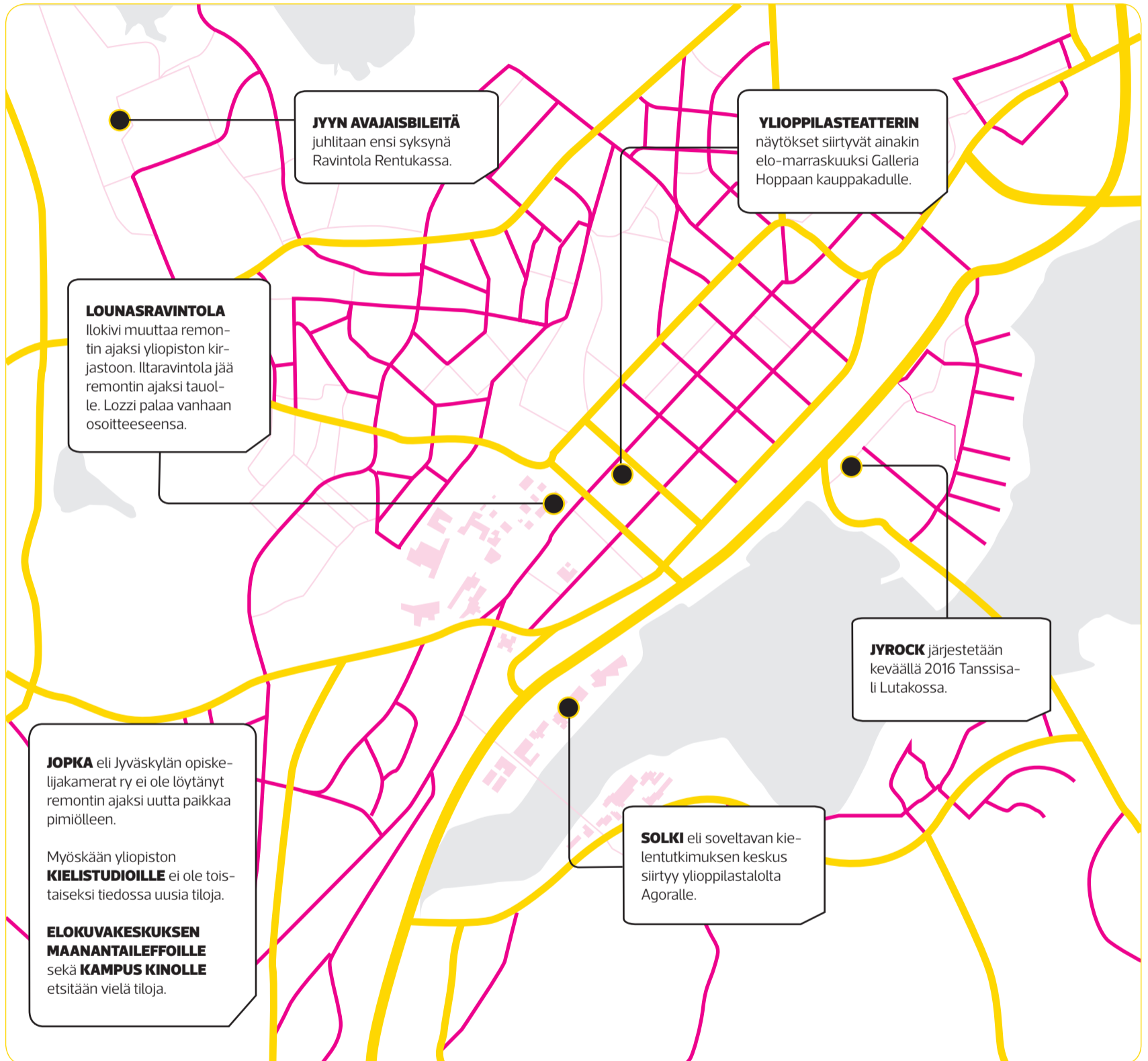
Nimimerkki Kohta ehkä työtön kommentoi Lomakeviidakon uhrit -juttua Jylkkärin verkkosivuilla 30.3.2015

Kartalla

"RAKASTATKO SINÄ MINUA? MUTTA EN MINÄ KYLLÄ HOMO OLE!"

Teuvo Hakkarainen hyvästelee Ilta-Sanomien toimittajan vaalivalvojisissaan, IS 20.4.2015

Ilokivi menee peruskorjaukseen kesäkuun alussa. Rakennus on tarkoitus saada uudelleen käyttöön elokuussa 2016. Katso, minne ylioppilastalon toimijat muuttavat.

JYLKKÄRIN TOIMITUS

Opinkivi, 1. kerros, huoneet 119–120
Keskussairaalantie 2, 40600 Jyväskylä
jylkkari@jylkkari.fi

Päätoimittaja: Minna Tiainen
paatoimittaja@jylkkari.fi
p. 045 137 1957

Toimittaja:
Arimo Kerkelä
toimittaja@jylkkari.fi
p. 050 353 3362

Kuvaaja-graafikko:
Unto Luoto
sivari@jylkkari.fi
p. 050 353 2676

Kannen kuva: Perttu Puranen
Painos: 6000 kpl
Painopaikka: BotniaPrint Oy, Kokkola
www.botniaprint.fi

ISSN 0356-7362

ILMOITUKSET

Valto Merta:
044 9880 408
valto.merta@jylkkari.fi

Jylkkäriin syksyn ilmestymispäivät:
31.8.
21.9.
12.10. (abi)
2.11.
23.11.
14.12.

Jylkkäri toivottaa kaikille lämmintä ja rentouttavaa kesää!

teksti ja kuvitus Arimo Kerkelä

Korpin kohtalosta riidellään

OHJELMISTOT. Jyväskylän yliopisto on lähdössä mukaan useiden yliopistojen yhteistyöhön, jossa pyritään kehittämään uusia opintojen tietojärjestelmiä. Nykyisen Korppi-järjestelmän kehittäjän mielestä hankkeessa on jo nyt lukuisia ongelmia.

Jyväskylän yliopisto on liittymässä kolmen muun yliopiston aloittamaan OTM-hankkeeseen. Mikäli hanke etenee suunnitellusti, on sen tarkoitus korvata Jyväskylän yliopiston oman Korppi-opintotietojärjestelmän ja muiden nykyisten järjestelmien toimintoja uusilla palveluilla.

Rehtori **Matti Manninen** allekirjoitti aiesopimuksen opintohallinnon tietojärjestelmien modernisointihankkeeseen liittymisestä tänä keväänä. Vielä ei ole tiedossa, mitä toimintoja OTM-hankkeessa on tarkoitus korvata.

JYVÄSKYLÄN yliopiston opintopalvelujohtaja **Mari Ikonen** perustelee hankkeeseen lähtemistä sillä, että oman järjestelmän kehittämiseen yksin liittyy nykyisin suuria henkilöstö- ja teknologiariskkejä.

”Joissakin asioissa leveämmät hartiat tarkoittavat pienempiä riskejä. On kallista jos jokainen kehittää samoja palveluita erikseen omissa organisaatioissaan”, Ikonen kuvailee.

OTM-hankkeen tarkoituksena on kehittää yliopistojen välisessä yhteistyössä opintohallinnon, opiskelun ja ohjauksen tietojärjestelmäpalveluita. Ensimmäisenä OTM-yliopistot kehittävät opintojen suunnittelun moduulia, jonka pilotointi on parhaillaan alkamassa.

”Nykyinen hops-palvelu ei toimi ihanteellisimmalla tavalla enää tässä ajassa. Se mikä on loistavaa ja innovatiivista yhdessä ajassa, kaipaa päivittämistä ja eteenpäin viemistä, kun aika muuttuu”, Ikonen sanoo.

KORPIN alkuperäisiin kehittäjiin kuulunut tietotekniikan lehtori **Vesa Lappalainen** suhtautuu OTM-hankkeeseen varauksella.

”Montako komiteamietintönä syntynyt jotakin olet nähnyt, mikä toimii? Mitä isompi porukka on jossakin mukana, niin sen huonompi lopputulos”, Lappalainen naurahattaa.

Lappalaisen mukaan yliopistojen yhteinen järjestelmä voisi toimia esimerkiksi opintosuoritustietojen arkistoinnissa ja raportoinnissa. Sen sijaan esimerkiksi opiskelijoille tarkoitettujen toimintojen korvaaminen kustannustehokkaasti on Lappalaisen mielestä

UNTO LUOTO

Lehtori Vesa Lappalaisen mielestä Korppi on edelleen käyttökelpoinen järjestelmä, kunhan sen kehittämiseen panostetaan.

vaikeaa.

”Joku voi luulla näiden järjestelmien olevan semmoisia, että osia voi ottaa irti. Mutta kaikki järjestelmät tarvitsevat esimerkiksi tiedon siitä, ketä meillä on opiskelijana. Onko järkeä, että 45 000 opiskelijaa seisoo kymmenessä erillisessä järjestelmässä?”

Korppi-järjestelmä on ollut Jyväskylän yliopistolla käytössä vuodesta 2001. Lappalaisen mukaan Korpin runko on iästään huolimatta täysin toimiva.

”On ihan selvää, että jos vertaat Facebookiin tai muuhun missä on uusin tekniikka käytössä, niin se ei ole ihan sama käytettävyydeltään. Mutta se on kuori. Meillä on talossa tukevat seinät, mutta maalipinta on päivittämättä.”

Lappalaisen mukaan on väärin kuvitella, että tietokoneohjelmat lakkaisivat toimimasta ajan myötä.

”Jotkut kuvittelevat ikääntyvän tarikoittavan samaa kuin auton, jossa vaihteet kuluvat ja kone alkaa vuotamaan öljyä. Ei ohjelmassa ole mitään sellaista kuluva osaa. Se mikä on toiminut joskus tulee toimimaan niin pitkään, kuin sähköä maailmassa on”, Lappalainen kuvailee.

IKOSEN MUKAAN aikainen liittyminen OTM-hankkeeseen mahdollistaisi sen, että Jyväskylän yliopisto voi jo kehitysvaiheessa kertoa omista tarpeistaan.

”OTM-järjestelmä ei ole kaikenkattava, vaan jatkossakin tarvitsemme myös muulla tavalla tuotettuja palveluita”, opintopalvelujohtaja Ikonen sanoo.

Tavoitteena on opiskelijoille mahdollisimman toimiva järjestelmä.

”Ajattelen opiskelijan näkökulmasta, että opiskelijallehan sillä ei ole merkitystä, millä tavalla se järjestelmä on tehty ja tuotettu, kunhan järjestelmä toimii ja tukee teidän opintoja.”

Vesa Lappalainen pelkää, että OTM-hankkeen tuloksia jäädytään odottamaan vuosikausiksi. Vertailukohtana hän mainitsee joissakin yliopistoissa käytössä olevan Oodi-järjestelmän, jonka kehitys on ollut odotettua hitaampaa. Nyt Oodi-järjestelmä onkin tarkoitus korvata OTM-hankkeessa.

”Pahimmassa tapauksessa jäämme odottamaan sitä OTM:n tuleamista emmekä ylläpidä olemassa olevaa toimivaa systeemiä, jolloin mikään ei kehitä”, Lappalainen sanoo.

MONTAKO KOMITEAMIENTINTÖNÄ SYNTYNYTTÄ JOTAKIN OLET NÄHNYT, MIKÄ TOIMII?

Opiskelijatöistä yhteistyöhön

KORPPI ON Jyväskylän yliopiston tietotekniikan laitoksella kehitetty opintotietojärjestelmä. Muun muassa kursseille ilmoittautuminen, opintokalenterin käyttö ja opiskelijan sähköisen eHOPS-opintosuunnitelman tekeminen tapahtuvat Korpin verkkosovelluksessa.

Korpin ensimmäinen versio valmistui vuonna 2001. Sen jälkeen Korpin kehittämistä jatkettiin tietotekniikan laitoksen opiskelijoiden ja henkilökunnan yhteistyönä. Vuonna 2008 Korpin ylläpito siirrettiin IT-tiedekunnalta IT-palveluihin, jolloin myös Korppiin tehdyt opiskelijapro-

jektit päättyivät.

OTM-hanke eli opintohallinnon tietojärjestelmien modernisointihanke syntyi Aalto-yliopiston, Helsingin yliopiston ja Tampereen yliopiston yhteistyönä vuonna 2013. Projekti on käynnistynyt suunnittelulla ja selvitystyöllä. Varsinainen ohjelmistokehittäminen on käynnistynyt vuonna 2014.

Jyväskylän yliopiston rehtori teki tänä keväänä aiesopimuksen OTM-hankkeeseen liittymisestä. Päätöksen lopullisesta sopimuksesta tekee yliopiston hallitus.

Arimo Kerkelä

PERTTU PURANEN

Jaakko Martikainen kävi suorittamassa eTentin viime lokakuussa.

Tenttijärjestelmä vaihtuu

JYVÄSKYLÄN yliopisto vaihtaa sähköisesti suoritettavien eTenttien järjestelmää kesäkuun alussa. Uusi Exam-järjestelmä korvaa vanhan SoftTutor-ohjelman, jonka toiminnot on koettu osittain puutteellisiksi.

Exam on tarkoitettu tuoda useita parannuksia eTentteihin. Uudessa järjestelmässä tenttikohdaiset käyttäjätunnukset jäävät historiaan, sil-

lä jatkossa opiskelijat kirjautuvat koneille omilla yliopiston tunnuksilla. Lisäksi uuden varauskalenterin on tarkoitus olla huomattavasti aiempaa selkeämpi.

Exam-järjestelmää kehittää Arcusys Oy. Hankkeesta on ollut mukana Jyväskylän yliopiston lisäksi yhdeksän muuta korkeakoulua.

Arimo Kerkelä

UNTO LUOTO

Kelan uusi perintäohjeistus aiheuttaa epäselvyyksiä

YLE KIOSKI uutisoi huhtikuun puolivälissä Kelan uudesta ohjeistuksesta liittyen opiskelijoiden ja muiden pienituloisten Kela-velkojen takaisinmaksuun. Ohjeistuksen mukaan Kela ei tee enää maksusopimuksia toimeentulotuen varassa elävien tai muiden vähävaraisten kanssa, jottei asiakas käytä toimeentulotukea velkojen maksuun.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, ettei velkojen takaisinmaksu onnistu pienissä erissä. Jos asiakas ei pysty maksamaan velkojaan muuttuneiden vaatimusten mukaisesti, siirtää Kelan Perintäkeskus velan ulosottoon. Ulosotto voi johtaa luottotietojen menetykseen.

KELAN LAKIMIEHEN Heikki Launien mukaan Kelassa on ennenkin ollut ohjeena, ettei Kelan takaisinperintä saa aiheuttaa asiakkaalle tarvetta toimeentulotukeen.

”Tarkoitus on nimenomaan se, että kaikkein vähävaraisimmille jäisi käyttöönsä se toimeentulotukeen tarvit-

tava vähimmäismäärä, mikä yhteiskunnassa on päätetty. Tästä on ollut tietyin edellytyksin mahdollista poiketa. Ja tämä poikkeustilanne on nyt sitten poistettu.”

KIOSKIN JUTUSSA haastateltiin jväskyläläistä opiskelijaa, jota Kela vaati korottamaan opintolainan kuukausittaista takaisinmaksuerää 25 eurosta 300 euroon. Muutosta perusteltiin uudella ohjeistuksella.

Jutun jälkeen paljastui, että Kelan työntekijä oli tulkinnut ohjeita väärin. Uudella yhteydenotolla opiskelija sai sovittua uuden, edelleen aiempaa korkeamman lyhennyssumman. Sen tulevaisuus on kuitenkin epävarma.

”Kelan virkailija sanoi, ettei hän mene siitä ollenkaan takuuseen, että se takaisinmaksusuunnitelma opintolainan kohdalla tulee enää syksyllä menemään läpi. Se saattaa uuden ohjeistuksen valossa joka tapauksessa mennä ulosottoon”, opiskelija kertoo nyt.

Arimo Kerkelä

Oikaisu Jylkkärin 4/2015 pyöräkarttaan

JYLKKÄRIN 4/2015 sivulla 5 väitettiin, että pyöräily Kauppakadun kävelykatuosuudella on kielletty.

Tieto oli virheellinen. Todellisuudessa kävelykadulla saa pyöräillä, kunhan nopeus on alle 20 km/h.

teksti **Minna Tiainen** kuva **Markku Mujunen**

Kuka pelkää liikakoulutusta

KOULUTUSTASO.

Toiset toivovat lisäkoulutuksesta pelastusta Suomen talouteen, toiset pelkäävät jo koulutusinflaatiota. Kuinka paljon meitä paperinpyörittäjiä mahtuu yhteen maahan?

Suomen nuorista aikuisista noin 40 prosentilla on korkeakoulututkinto. Valtakunnan yläportailla määrää halutaan lisää: tavoite on 42 prosenttia.

”Nyt Suomessa on tietenkin tähän pyrkimys”, opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) johtaja **Hannu Sirén** toteaa.

Suomen OECD-edustuston erityisasiantuntija **Aleksi Kalenius** puolestaan on sitä mieltä, että noston varaa voisi korkeasti koulutettujen määrissä olla enemmänkin.

”OECD:n kärki on 65 prosentin paikkeilla”, hän huomauttaa.

Akateeminen työttömyys kuitenkin kasvaa ja koulutusinflaatiota on ruodittu tutkimuksessakin asti. Viime vuonna julkaistun **Mikko Aron** väitöskirjan mukaan koulutuksen laajeneminen alentaa tutkintojen arvoa. Miksi koulutustasoa siis pitäisi saada nostettua?

KOULUTUSTASON nostaminen kerää kannatusta, koska siltä odotetaan pirstystä kansakunnan talouteen. Tähän

mennessä koulutustaso, talouskasvu ja teknologian kehitys ovat kulkeneet pitkälti käsi kädessä.

EI OLE OIKEIN SELLAISTA PAIKKA, JOSSA KUKAAN EI OSAA LUKEA MUTTA SYNTYY TYÖPAIKKOJA AIVOKIRURGEILLE.

Koulutuksen taloustieteen professori **Roope Uusitalo** Jyväskylän yliopistosta selittää, että teknologian kehitys tuottaa tarvetta koulutukselle. Ja toisin päin: teknologia kehittyi, kun yhteiskunnassa on koulutettua väkeä sitä kehittämään.

Aleksi Kalenius kertoo, että koulu-

tukseen pätee sama logiikka kuin työvoiman tarjontaan. Kun työvoimaa on paljon, syntyy myös työpaikkoja. Ja kun koulutustaso nousee, syntyy tarvetta korkeasti koulutetulle työvoimalle.

”Ei ole oikein sellaista paikkaa, jossa kukaan ei osaa lukea mutta syntyy työpaikkoja aivokirurgeille”, Kalenius sanoo.

Mekanismi näkyy käytännössä: työllisten korkeakoulutettujen määrä on kaksinkertaistunut Suomessa muutamana vuosikymmenen aikana. Muilta koulutusasteilta valmistuvien työllisyys sen sijaan on laskussa.

”Tulevaisuudesta kukaan ei tietysti tiedä, mutta tähän mennessä tarvetta osaavalle työvoimalle on ollut”, Kalenius tiivistää.

TOKI KOULUTUSTASON nostamisellekin voi löytyä luontainen päätepiiste. Kalenius arvelee, että sellaisen voisi asettaa joko teknologian mahdollisuuksien ehtyminen tai ihmisen kognitiivisten kykyjen päätepiiste.

Uusitalo ja Kalenius kuitenkin pai-

Suomen koulutustaso OECD-maiden vertailussa

SUOMEN SIIJOITUS väestön koulutusastetta mittaavissa tilastoissa vaihtelee käytettyjen määritelmien mukaan.

Jos katsotaan korkeakoulututkinnon eli ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneiden määrää koko työikäisessä väestössä, Suomi sijoittui vuonna 2012 OECD-maiden vertailussa sijalle 13 eli hieman keskiarvoa korkeammalle. 25–34 -vuotiaiden osalta Suomi oli Tilastokeskuksen viime vuonna julkaiseman hyvinvointikatsauksen mukaan muutama vuosi sitten jopa sijalla viisi.

Korkeakoulututkintojen määrä ei kuitenkaan ole paras koulutustason mittari, vaan vertailukelpoisempaa tietoa saadaan tarkastelemalla korkea-asteen koulutuksen suorittaneiden määrää. Tässä määritelmässä lasketaan mukaan myös opistotason koulutus, jota Suomessa on annettu 1990-luvun puoliväliin asti. Sittemmin opistotaso lakkautettiin ja suurin osa näistä tutkinnoista siirtyi meillä ammattikorkeakouluihin, osa kuitenkin myös ammattikouluihin.

Korkea-asteen koulutusta katsottaessa Suomi sijoittui pari vuotta sitten kansainvälisissä vertailuissa koko väestön osalta OECD-maiden vertailussa kymmenennelle sijalle, mutta putosi nuorten aikuisten ryhmässä vertailumaiden keskikastiin.

Tulevaisuudessa pudotus jatkuu, sillä suomalaisten nuorten koulutustaso ei näytä enää muiden maiden tavoin nousevan.

nottavat, että ylikoulutuksen pelkoa on esiintynyt kautta historian, ja tois- taiseksi aina turhaan. Niinpä on vaikea keksiä syytä siihen, miksi koulutusta- so juuri nyt olisi saavuttanut optimaa- lia lakipistettään.

”Keskustelu siitä, että se hetki on nyt, on jatkunut jo 200 vuotta”, Kalenius huomauttaa ja jatkaa:

”Jos on, oikeastaan kaikki muut kehittyneet maat ovat tekemässä maailmanluokan yli-investointia koulutukseen.”

Kalenius onkin vakavasti huolissaan Suomen tulevaisuudesta. Hänen mielestään suomalainen keskustelu jumittaa turhaan määritelmässä. Tarkka sijoitus kansainvälisissä vertailuissa riippuu korkeakoulutuksen määritelmästä, mutta jälkeen ollaan Kaleniuksen mukaan joka tapauksessa jäämässä: meillä nuorten koulutustaso junnaa paikoillaan, muissa kehittyneissä maissa se on jatkuvassa kasvussa.

Niinpä suomalaisten koulutustaso on lähivuosikymmeninä pysymässä nykylukemissa tai jopa laskemassa, eikä meillä Kaleniuksen mielestä ymmärrettä olla asiasta riittävän huolissaan.

”Näyttäisi siltä, että me onnistutaan suojautumaan sellaiselta ylikoulutukselta, jota kukaan muu ei näe uhkak- si.”

OKM:SSÄ LAADITAAN paraikaa koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaa, jossa tulevien vuosien koulutusmäärätavoitteita hahmotellaan. Valtioneuvosto tekee asiasta päätöksiä loppusyksystä.

Hannu Sirén ei halua vielä spekuloida koulutustavoitteiden määrillä.

”Tässä vaiheessa on turha mennä arvioimaan, mikä tarkka volyymi on.”

Jos koulutusmääriä lisätään, painotusten kanssa on Sirénin mukaan ol- tava tarkkana. Muuten kortistoon uhkaa päätyä yhä enemmän korkeakou- lutettuja.

”Erittäin tärkeää on se, mille aloille koulutetaan”, Sirén sanoo.

Määriä voidaan yrittää nostaa paitsi korkeakoulujen aloituspaikkoja lisää- mällä, myös opintojen läpäisyä paran- tamalla.

”Kun opinnot tehostuvat, voidaan kouluttaa yhtä monta nuorta tutkin- toon pienemmillä aloittajamäärillä”, Sirén huomauttaa.

Hänen mukaansa nyt meneillään olevat muutokset kuten valintajärjestelmän uudistus ja laaja-alaisten kandidattutkintojen lisääminen ovat kaikki osaltaan keinoja nostaa koulutusastetta.

”On hirveä määrä erilaisia toimenpi- teitä, mutta ei yhtä yksittäistä lääketta.”

Akateemista mielensäpahoitusta

J o matkalla yliopistolle tympii. Kävelijät kulkevat Kortepohjasta rivinä, joka ei liiku edes pyörän soit- tokellon kilistessä. Harkitsen karjapuskurin hom- maamista polkupyörääni. Suojatiellä valkoinen BMW päästää tien yli pyöräilevän alakoululaisen, muttei minua. Kiitos vaan.

Fillarin asentaminen telineeseen on vaikeaa. Mi- nulle siksi, että aikaisemmin saapuneet ovat parkkeeran- neet kulkupelinsä poikittain telineen eteen. Pyöräsavo- tan jälkeen pohdin, varustautuisinko tästedes passiivis-ag- gressiivisilla LAITA PYÖRÄSI TELINEESEEN PUT YOUR BIKE TO THE TELINE THANKS -lapuilla, joita tarvittaessa kiinnittäisin. Siirrän asian harkintaan.

Osa luentosaliin saapujista ilmeisesti ymmärtää akatee- misen vartin aikaikkunaksi, jonka sisällä luennon alkami- sesta paikalle on sopiva saapua. Koli koli, pääseeksohi, so- ri, kolikoli. Hnggh. Ratkaisu on helppo: laittakaa se kello herättämään viisitoista minuuttia aikaisemmin tai yksin- kertaisesti selvittääkää koulumatkanne nopeammin. Ter- veisin, Laajavuori-yliopisto kymmenessä minuutissa.

Ruokajono kulkee onneksi yllättävän joutuisasti. Pöy- tään istuutuessa kuitenkin ihmetyttää. Vaikka se käsilauk- ku olisi kuinka merkkiä guessmichaelkorslouisvuitton mikäläie, on sen paikka lattialla. Ei ruokapöydällä. Käytök- sen kultaisesta kirjasta saisi oivan lisän pakolliseen kirja- pakettiin. Sama paska sinne kalliinkin laukun pohjaan ni- mittäin tarttuu.

Törky jatkuu myös ulkona. Yliopisto on yksi niistä har- voista opinahjoista, jotka säästyivät tupakkalain uudis- tuksilta. Yliopistolainen kiittää tästä viskomalla tumppin- sa maahan. Onnistunut maapallon pelastaminen röökini- jämillä vaatisi täällä tosin zeleznymäisiä suorituksia, sillä myös tuhka-astiat on kuorrutettu kaksipyöräisillä.

Alati kasaantuva ärsytys jat- kuu koko päivän: Liikunnan pukuhuoneessa tukehtuu ha- juveteen, pyörät tukkivat ovi- aukot, tietokoneet on varattu Facebookin selaamiseen, kir- jaston olohuoneessa joku mä- rehti kengät jalassa sohvalla, wc-tilojen käsipaperit on re- vittä tukkona lattialle ja pyy- herulla roskapönttöön asti. Ilahduttavaa niin kanssaopis- kelijoiden, siivoojien kuin pe- lastuslaitoksenkin kannalta.

Illansuussa poistun kam- pukselta. Pyöräni on motitettu parkkeeraamalla poikittain sen taakse. Joskus vain tuntuu siltä, että yliopiston erottaa yläkou- lusta ainoastaan ulkoseinistä puuttuvien kirkkovene- ja ho- mo-graffitien perusteella.

Ines Sirén

**HARKITSEN
KARJA-
PUSKURIN
HOMMAAMISTA
POLKU-
PYÖRÄÄNI.**

KOHTI POLIITTISIA LEHMÄNKAUPPOJA

NÄKÖKULMA. Eduskuntavaalien suurimmat yllättäjät olivat nuoret naisehdokkaat – ja Teuvo Hakkarainen.

Tapahtui viime jaksossa. **Juha Sipilän** lempeät insinööri- ja kasvatustieteiden koulutukset lempivät keskustan vaalivoittoon, ja perussuomalaiset jyttyivät toiseksi. Entisistä hallituspuolueista **Alexander Stubb** kannusti koomuksen ”työvoittoon” eli pienempään rökäletappioon kuin tylyn mahalaskun kokeneet demarit. Vihreät voittivat paikkoja viisi. Vasemmistoliitto ei saanut viestiään läpi, paikkoja meni kaksi. RKP:n tilanne sama kuin viimeksi, kristilliset menettivät yhden. Näistä aineksista leivotaan se politiikan leipä, jota seuraavat neljä vuotta nakerretaan.

Kansa äänesti, vasemmisto vapisi

Monille vaalien suurin yllätys oli perussuomalaisten vankka kannatus. Rärkeimpien rasististen kommenttien esittäjistä eroon päässyt puolue on kulkemassa kohti poliittista keskustaa. Samoilta apajille sisarpuolue ruotsidemokraatitkin on länsinaapurissa tähdännyt. Perussuomalaisten asema vanhan vallan haastajana alkaa vaihtua yleispuolueen vastuuseen. Jää nähtäväksi, tuleeko puoluejohtaja **Timo Soinin** manaama jatkojytty vesittymään poliittisissa lehmänkaupoissa. Sosiaalidemokraateilla on edessään sama tilanne kuin keskustalla viime vaaleissa. Silloin keskustalle

sovitettiin tulevaisuuden pienpuolueen titteliä, mutta Juha Sipilän ohjauksessa kurssi puolueen onneksi korjaantui. Jos demareiden skitsofreeninen kamppailu porvariuden ja duunariuden välillä vielä pitkään jatkuu, marginalisoituminen odottaa.

Poliittinen periferia uhkaa myös vasemmistoliittoa. Mandaattinsa Helsingissä uusintanut puolueen kansanedustaja **Silvia Modig** puhui tuotuneena Ylen toimittajalle, miten kovasti vasemmistossa on tehty töitä paremman maailman eteen ja puhuttu suoraan asioiden oikeilla nimillä, ja silti palkkioksi on saatu vain risuja risujen perään. Neljä vuotta sitten huonoon vaalitulokseen turhautunut keskustalaispoliitikko **Aila Paloniemi** kritisoi äänestäjiä siitä, etteivät he olleet osanneet arvostaa sitä valtavaa työmäärää, jonka hän politiikassa oli tehnyt.

Äänestäjiä syyttävän poliitikon pitäisi aina katsoa peiliin. Viime kädessä vaalimenestys osoittaa sen, kenen viesti äänestäjille on mennyt perille. Sikäli Suomen politiikka onkin linjassa muun Euroopan kanssa: vanha vasemmisto heikkenee, oikeistopopulismi vahvistuu.

Nuoret ja nukkuvat

Nuorten naisehdokkaiden nouseminen eduskuntaan kertoo siitä, että jonkinlaista sukupolvien ja -puolien välistä kuilua ollaan politiikassa näinä aikoina ylittämässä. Huikeita äänimääriä saivat niin **Li Andersson** (15 154 ääntä, Vas.) Varsinais-Suomesta, **Sanna Marin** Pirkanmaalta (10 904, SDP) kuin **Katri Kulmuni** Lapista (9 705, Kesk.). **Simon Elon** (2859, PS), **Petri Honkosen** (2977, Kesk.) ja muiden nuorten miesten äänimäärät jäivät näistä luvuista kauas.

Puheenaiheeksi nousi jälleen nukkuvien puolue. Heidän joukossaan puoluepolitiikka nähdään korporaatiokamppailuna, jossa yhden ihmisen sanalla ei ole mitään sijaa. Kansanvallen henkisestä tilasta huolestuneita voi kuitenkin muistuttaa siitä, miten Ylen vaaliasiantuntija **Sami Borg** sunnuntaina kommentoi äänestysvilkkautta. Vuodesta 1991 lähtien äänestysaktiivisuus on liikkunut 70 prosentin tietämillä, eli viimeiset 24 vuotta se on pysynyt jotakuinkin samana. Tulisiko nykyisiä äänestyslukemia vain pitää uusina normaalin äänestysaktiivisuuden standardeina?

Herra Hakkaraisen uudistunut mandaatti

Toisaalta koska politiikkaa harjoittavat ihmiset, siihen kuuluu aina mahdollisuus odottamattoman tapahtumiseen. Hyvä esimerkki tästä on **Teuvo Hakkaraisen** nouseminen jatkokaudelle. Vaikka Hakkaraisen poliittiset edesottamukset ovat yhtä tyhjän kanssa, on hän jotenkin kummassa onnistunut uudistamaan poliittisen mandaattinsa, vieläpä puhutelmalla uutta äänestäjäkuntaa. Viimeksi Hakkarainen pääsi eduskuntaan uskovaisten äänillä, nyt vaalipotti karttui osittain keltaisen lehdistön suoman julkisuuden turvin.

Hakkarainen on suurenmoinen osoitus siitä, mikä voima esiintymisellä ja retoriikalla politiikassa on. Tunteen ja rationaalisuuden ottaessa mittaa jälkimmäinen tuppaa tulemaan toiseksi. Ei keskustakaan vaaleja voittanut syyllistämällä ja moralisoimalla, se vain etsi keinon, jolla puhutella kadotettua kansaansa uudelleen.

Kannattaisikohan vasemmiston ottaa tästä oppia?
TILASTOLÄHTEET: YLE UUTISET.

Miten kävi koulutuslupaukselle?

OPISKELIJOIDEN KANNALTA tulevat neljä vuotta tulevat olemaan mielenkiintoista aikaa. Eduskuntaan nousi paljon nuoria ehdokkaita, joista osalla on vankka tausta opiskelijapolitiikassa. Tämä tulee varmasti vaikuttamaan siihen, minkälaisia koulutuspoliittisia ratkaisuja tuleva hallitus alkaa toteuttaa.

”Näyttää siltä, että vihreät, kokoomus ja perussuomalaiset olivat nuorten suosiossa. Nuoria myös meni aiempaa enemmän läpi, joten voisikin jopa sanoa, että nuorten kannalta vaalit olivat onnistuneet”, sanoo **Jari Järvenpää** Suomen ylioppilaskuntien liitosta.

Järvenpään mukaan tarkempia koulutuspoliittisia linjauksia mukaan voi arvioida vasta hallitusneuvottelujen päätteeksi. Yksi asia on kuitenkin selvä.

”Kaikki puolueet ovat sitoutuneet siihen, ettei lukukausimaksuja EU-alueen sisällä lähdetä ajamaan. On tutkimuksia, joiden mukaan lukukausimaksujen vaikutus kansantalouden kokonaistuottavuuteen olisi peräti negatiivinen. Onneksi yksikään puolue ei lähtenyt vaalikamppailun aikana tekemään koulutuksen maksuista suurta poliittista kysymystä”, Järvenpää arvioi.

teksti **Jani Tanskanen** kuva **Unto Luoto**

Opintotuesta valitetaan aiempaa enemmän

Jyväskylän yliopistolla opintotukiasioissa auttaa T-rakennuksen palvelupiste.

OPINTOTUKI. Kuluneella hallituskaudella on tehty yli 20 muutosta opintotukeen. Se on pistänyt opintotukilautakunnat helisemään.

Suomessa on käytössä viisi päällekkäistä opintotukijärjestelmää. Paljous palautuu opintotukea koskevan lain muutoksiin, jotka kohte-

levat eri aikoina aloittaneita opiskelijoita eri tavoin.

Osa lakimuutoksista on koskenut vain muutosten jälkeen opintonsa aloittaneita, osa kaikkia opiskelijoita.

”Jo pelkästään tällä hallituskaudella neljän vuoden aikana on tehty yli 20 muutosta opintotukea koskevaan lakiin”, Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL) hallituksen jäsen **Silja Silvas-ti** kertoo.

Muutokset voi tarkastaa Kelan tilastollisesta vuosikirjasta 2013. Hallituskauden alettua 22.6.2011 opintotukea koskevia lakimuutoksia on kirjattu 26. Ensimmäinen muutos teki opintotuesta kaksiportaisen.

Sekä Silvastin että SYL:n sosiaalipoliittisen sihteerin **Soile Korisevan** mukaan järjestelmien päällekkäisyys on johtanut tulkinnallisiin erimielisyyksiin ja lisännyt opiskelijoiden tukipäätöksiä koskevia valituksia.

Valituksia käsitellään Kelassa ja yliopistojen omissa opintotukilautakunnissa. Jyväskylän yliopistossa lautakunnan sihteerinä toimiva suunnittelija **Saija Kyllönen** kertoo, että tässä vaiheessa vuotta on lähetetty muutoshakuasteille käsiteltäviksi 28 valitusta. Viime vuonna luku oli koko vuodelta 69.

Todellisuudessa lautakunnalle osoitetaan valituksia huomattavasti enem-

män; kaikkia ei vain hyväksytä käsiteltäviksi, koska osasta valituksia puuttuu tarvittavat liitteet.

SEKÄ SYL että esimerkiksi Akava pitävät opintotukijärjestelmien päällekkäisyyksiä hämmäntävinä. Silvasti SYL:n hallituksesta toteaa:

”Tilanne on hankala sekä opiskelijan että tavallisen etuuskäsittelijän kannalta.”

Myös Kyllönen myöntää asiantilan:

”Monimutkaiseksi ja sekavaksi on mennyt. Ei tämä yksinkertainen tuki ole ikinä ollut, on niin paljon liikkuvia osasia.”

Silvastin ja Korisevan mukaan politiikan puolella ei välttämättä aina ymmärretä opintotukea koskevien muutosten seurauksia. Hälyttävänä kumpikin pitää sitä, ettei opintotukea edes nosteta niin paljoa kuin voisi kuvitella.

”Vain noin puolet opiskelijoista nostaa tukea, sillä tuen myöntämisen ehdot tekevät sen monelle mahdottomaksi”, Silvasti toteaa.

KORISEVA KEHOTTAA katsomaan Eurostudent-tilastoja. Opiskelijoiden keskimääräisistä kuukausituloista 54 % tulee työstä ja vain 15 % opintotuesta, tosin tukeen ei ole laskettu asumisen tukea.

”Mutta toki meillä on koko kirjo opiskelijoita: on myös heitä, jotka elävät pelkällä opintotuella koko opiskelun ajan”, Koriseva tähdentää.

SYL tekee töitä saadakseen opintotukijärjestelmistä selkeämpiä. Tavoitteena on palvelua sekä opiskelijoita että etuuskäsittelijöitä, joiden ei ole aina yksinkertaista ymmärtää, kuka kuuluu minkäkin laskentatavan piiriin.

”Saa siinä olla opiskelijakin melkoinen fakiiri, että pysyisi selvillä, mihin tukikuukausimäärän on oikeutettu”, Kyllönen sanoo.

Samu Turunen eroaa JYYn hallituksesta

JYVÄSKYLÄN yliopiston ylioppilaskunnan (JYYn) hallituksen jäsen **Samu Turunen** (Pörssi & Dumppi) on hakenut eroa ylioppilaskunnan hallituksesta. Turunen perustelee eroaan henkilökohtaisilla syillä.

Turunen on vastannut JYYn hallituksessa talussektorista ja ylioppilaskylästä. Hallitus on alustavasti suunnitellut jakavansa Turusen vastuualueet nykyisten hallituksen jäsenten kesken.

Talussektori siirrettäisiin **Maj Rasilaiselle** (Luonnontieteilijät) ja kyläsektori **Sanni Marjaselle** (YK-edari).

”Näille sektoreille on hallituksen sisällä osaamista ja kiinnostusta. Meil-

lä on myös syntynyt luottamus ja hyvä ryhmäytyminen tähän porukkaan”, hallituksen puheenjohtaja **Selma Vidgren** (Jyviva) perustelee ehdotusta.

”Tässä vaiheessa vuotta olisi periaatteessa ollut vielä mahdollisuus täydentää, mutta meillä ei näillä resursseilla ole mikään välttämätön pakko sitä tehdä”, Vidgren jatkaa.

Viime kädessä Turusen erosta ja hallituksen mahdollisesta täydentämisestä päättää JYYn edustajisto kokouksessaan torstaina 23. huhtikuuta. Kyseessä on myös Jylkkäriin painoonmenopäivä, joten tieto edustajiston päätöksestä ei ehdi tähän lehteen.

Susanna Koistinen vaihtaa ylioppilaskuntaa

PERTTU PURANEN

JYYN korkeakoulupoliittinen sihteeri **Susanna Koistinen** on valittu Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan korkeakoulupoliittiseksi asiantuntijaksi. Hän aloittaa uudessa tehtävässään 1. kesäkuuta.

”Eipähän tule koti-ikävä, kun sielläkin on **Alvar Aallon** rakennuksia kamppuksella”, Koistinen kommentoi uutta työpaikkaansa.

Koistinen on työskennellyt JYYn korkeakoulupoliittisena sihteerinä elokuusta 2012 lähtien. Koistisen seuraaja valitaan vielä tänä keväänä.

Uusi korkeakoulupoliittinen sihteeri aloittaa työnsä 23. kesäkuuta.

Animoinnista opintopisteitä syksystä lähtien

OPETUS. Informaatioteknologian tiedekunta haluaa lisätä tietotekniikan opintoja kaikkien alojen opiskelijoilla.

Animaatiota ja tietokonegrafiikan kursseja lisätään informaatioteknologian tiedekunnassa ensi syksystä lähtien. Tavoitteena on tiedekunnan dekaanin **Pekka Neittaanmäen** mukaan järjestää opintoja, joista hyötyvät muutkin kuin tiedekunnan pääaineopiskelijat.

”Tarkoitus olisi panostaa grafiikan opetukseen siten, että päästään suoraan luovempaan puoleen teknisten periaatteiden opiskelun sijaan,” kertoo Neittaanmäki.

Animaatio ja grafiikka sopivat yliopiston pelihyönteille. Tarvetta tietokonegrafiikan oppimiselle ja animoinnille onkin kuulunut peliprojektikursseilta.

Neittaanmäen mukaan graafisten ohjelmistojen hallitseminen hyödyttää kuitenkin myös muita kuin peli-intoilijoita, esimerkiksi opettajaksi opiskelevia taidekasvatuksen opiskelijoita. Myös tietojenluokittelun ja datan käsittelyn kanssa graafinen esittäminen kulkee käsi kädessä.

Aluksi valikoimaan tulee kymmenen grafiikan ja animaation kurssia.

”Ensi lukuvuonna meillä on kaksi meidän järjestämää kurssia ja kahdeksan internetissä suoritettavaa kansainvälistä kurssia, joista saa opintopisteet raportoimalla tenttaatorille suorituksista”, Neittaanmäki kertoo.

IT-TIEDEKUNTA on Neittaanmäen mukaan lisäämässä kaikille avoimien sivuaineiden tarjontaa. Tulevaisuuden painopisteitä ovat tietoturva, tiedonluokittelu ja digitalisaation merkitys opetuksessa sekä yhteiskunnassa.

Pekka Neittaanmäki on toiminut IT-tiedekunnan dekaanina vuodesta 2010.

IT-tiedekunnan tavoite on, että tulevaisuudessa jokainen yliopiston opiskelija suorittaisi vähintään 10 opintopisteen kokonaisuuden tietoteknisiä taitoja.

”Ei pelkkää Wordia vaan jokaisen tulisi tietää, mitä tietotekniikka minun ammattialueellani merkitsee”, Neittaanmäki sanoo.

Tavoite on kirjattu IT-tiedekunnan toimintasuunnitelmaan.

IT-tiedekunta tarkastelee, millaisia taitoja eri ammattialoilla olisi tarpeen osata ja suunnittelee sivuainekokonaisuuksia siten, että myös vähemmän matemaattisesti orientoituneet opiskelijat muista tiedekunnista hyötyisivät niistä.

”Pulmana on, että kurssit ovat monesti pääaineopiskelijoille suunniteltuja ja kovin matemaattisia.”

VIRANOMAISET: M-TALON BILEET PALOTURVARISKI

RONINMÄEN M-TALOON tehdyn palotarkastuksen yhteydessä on löytynyt vakavia turvallisuusriskejä. KOAS, poliisi ja pelastuslaitos ovat huolissaan rakennuksen soveltuvuudesta etenkin vaihto-opiskelijoiden keskuudessa suosituihin juhliin.

Eriyisen vaaralliseksi rakennus muuttuisi tulipalon syytyessä, sillä M-talossa on vain yksi uloskäynti. Rakennuksesta olisi siis erittäin haastavaa saada juhlijoita ajoissa ja turvallisesti ulos. M-talon kuuluisat bileet vetävät joskus satojakin juhlijoita.

M-taloa ei ole muutenkaan tarkoitettu isojen tapahtumien ja bileiden pitopaikaksi. Liian monen ihmisen ahtau-

tuminen samaan taloon aiheuttaa rakennukseen pelastuslaitoksen mukaan romahdusvaaran.

KUN JÄRJESTETÄÄN tapahtumia suu- relle ihmismäärälle, tapahtuman organisoijien on haettava viranomaisilta etukäteislupa. Roninmäen M-taloon tällaista ei voisi saada juurikin rakennuksen turvallisuusriskien vuoksi.

”Onneksi mitään vakavampaa ei ole vielä sattunut, mutta riski on liian iso ja seuraukset voivat olla järkyttäviä”, varoittaa kansainvälisten asioiden suunnittelija **Sanna Patja** Jyväskylän yliopistolta.

Unto Luoto

Vaihto-opiskelijoiden suosimat M-talon juhlat halutaan lopettaa.

PETRA NYKÄNEN

teksti **Jani Tanskanen**

HULLUUDEN ESIINMARSSI

MIELENTERVEYS. Viime vuosina Suomen julkiseen ja akateemiseen keskusteluun on ilmestynyt käsite hulluus. Hulluudesta on julkaistu palkittuja kirjoja ja tutkimuksia, siitä on puhuttu radiossa ja televisiossa, Jyväskylän yliopistossa on järjestetty hulluusseminaarikin. Miksi hulluus on nyt pinnalla?

Kun Jyväskylän yliopiston tutkijatohtori **Saara Jäntti** muutama vuosi sitten viimeisteli englannin kielen väitöskirjaansa kodin merkityksistä naisten omaelämäkerrallisissa hulluuskertomuksissa, ei ollut itsestäänselvää käyttää suomenkielistä sanaa hulluus.

Vaikka englanninkielisellä sanalla madness oli jo pitkät akateemiset perinteet ja käytötyhteydet, suomenkieliseen akateemiseen keskusteluun sana teki vasta tuloaan.

Vain harvat ja rohkeat olivat uskaltaneet puhua hulluudesta hulluutena: kansanedustaja, psykiatri ja runoilija **Claes Andersson** oli julkaissut vuonna 2003 hulluuspamfletin, ja vielä aiemmin vuonna 1999 **Neil Hardwick** oli nimennyt itsensä hulluksi.

Muutoin hulluudesta puhumista varottiin julkisessa yhteydessä.

JÄNTIN VIIMEISTELLESSÄ väitöskirjaansa hulluus-termi alkoi orastaa muuallakin. Jäntti väitteli vuoden 2012 toukokuussa, ja edellisen vuoden loppupuolella ilmestyi Ylen radio-ohjelma *Hulluuden historia*, joka levisi televisioon.

Ylen ohjelmasarja kuvasi hulluuden hoidon ja mielisairaalalaitoksen kaunistelematta: hulluksi kutsuttuja on kohdeltu Suomessa, kuten muuallakin maailmassa, epäinhimillisesti. Potilaat saatettiin esimerkiksi pakottaa makuuasentoon sitomalla heidät verkkosänkyyn tai nukuttaa viikoiksi.

Maaliskuussa 2012 puolestaan ilmestyi mediahuomion saattamana **Juha Hurmeen** romaani *Hullu*, joka perustuu tunnetun teatteripersonan omakohtaisiin psykoosikokemuksiin. Yksi Hurmeen johtajatuksista oli, että vastoin yleistä uskomusta mielen sairaus tuhoaa luovuuden.

Sitkeää ajatusta luovuuden ja hulluuden yhteydestä sopii siis koetella.

”Yhtäkkiä se hulluus olikin kaikkialla”, Jäntti toteaa viime syksynä hulluutta käsitelleessä seminaarissa.

HULLUUSPUHEEN TAUSTALLA on kulttuurinen ja historiallinen näkökulma ilmiöön. On kiinnostuttu siitä, millaisia käsitykset hulluudesta ovat olleet, ja siitä, miksi joitakuita kutsutaan hulluiksi.

”Hullu on leimaava sana, hulluus taas viittaa itse ilmiöön: historiallisesti ja kulttuurisesti vaihteleviin tapoihin kohdata, selittää ja hoitaa joskus hulluillakin tavoilla ihmisten poikkeavuutta ja siitä aiheutuva kärsimystä”, Jäntti tähdentää.

Hulluus ei siis ole välttämättä lääketieteen tunnistamaa ja tunnustamaa mielisairautta, vaan se voi olla laajemmin poikkeavuutta, johon on suhtauduttu eri aikoina ja eri paikoissa eri tavoin.

WELLCOME LIBRARY, HTTP://WELLCOMEIMAGES.ORG

Esimerkiksi kwakiutl-intiaanien yhteisöön kuului vainoharhaisuuden vaade. Jos joku ei jatkuvasti epäilyttänyt kaikkea, häntä pidettiin hulluna. Länsimaissa puolestaan kwakiutl-yhteisön normien mukaan käyttäytyvää henkilöä pidettäisiin paranoidina.

Puhe hulluudesta onkin aina samalla puhetta normaaliuden rajoista. Mikä on missäkin ja kulloinkin normaalia?

Se, mitä muu yhteiskunta ei kykene ymmärtämään, luokitellaan hulluudeksi. Kyseessä on arkinen koko kansan kategoria, joka saa tietyissä tapauksissa tukea myös lääketieteestä ja psykiatriasta. Tietynlainen hulluus voidaan nimetä sairaudeksi.

Lääketiedekään ei kuitenkaan ole muusta yhteiskunnasta irrallinen saareke, tietävät hulluutta tutkivat historioitsijat. Kulloisessakin lääketieteessä on aikansa kaikuja: esimerkiksi naisten hysteria sopi diagnoosiksi 1800-luvulla, ei kuitenkaan enää.

Silti sanaa hysteria käytetään yhä arkipuheessa. Hulluuden piiriin kuuluvat lääketieteen ja arjen nimitykset elävät näin vuorovaikutuksessa ja risteävät keskenään.

Sana hulluus ei siis tutkijoilla ja muilla julkisilla

keskustelijoilla osoittele hullua, vaan ennemmin yhteiskuntaa, joka hulluuden nimeää.

SIITÄ HUOLIMATTA, että hulluus ei tarkoita aivan samaa kuin mielisairaus, lisääntynyt hulluuspuhe on liittynyt ennen kaikkea juuri mielenterveysongelmiin.

Saara Jäntti näkeekin yhdeksi syyksi hulluuskeskustelun viriämiselle ajan yleisen lääketieteellistymisen ja psykologisoitumisen. Terveys ja sairaus ovat yleisiä puheenaiheita ylipäätään, niin myös mielenterveys ja mielen sairaus.

”Psykologisoiva ymmärrys ihmisistä leviää”, Jäntti toteaa.

Naistenlehdetkin ovat täynnä testejä, joissa voi testata omaa persoonallisuuttaan.

Diagnoosit ovat usein taustalla myös sairauskertomuksissa, joiden määrä on noussut samoin kuin omaelämäkerrallinen kerronta ylipäätään. Monet ovat halunneet kertoa oman tarinansa mielisairaudestaan.

Jäntti selittää sairauskertomusten kirjoittamista tarpeella ja hyväksyvämällä ajalla.

”Ihmisillä on tarve jäsentää kokemuksiaan. Mielenterveysongelmat olivat pitkään sellaisia, että niistä oli vaikea puhua. Nyt se on hyväksytympää.”

Omakohtaisten muistelujen lisäksi hulluuspuheen taustalla on ilmeisesti kollektiivista muistelua. Jäntistä puhe hulluudesta on osittain jälkikäteen tapahtuva reaktio:

”Keskustelu liittyy mielisairaaloihin ja siihen, että ne ovat erillisinä laitoksina häipymässä historiaan ja sulautumassa yleislääketieteeseen.”

Mielisairaalainstituution murros on alkanut jo hyvän aikaa sitten, ja nyt mielisairaaloiden epäinhimillisyyttä kuumine ja kylmine suihkuineen, ammeisiin jättämisineen sun muine ”hoitomenetelmineen” on alettu muistella.

”On helpompi puhua siitä, mikä on jo takana”, Jäntti toteaa ymmärtävästi.

TARVITAANKO SITTEN enää mielisairaalalaitokseen kriittisesti suhtautuvaa keskustelua, joka käyttää reiteä ja vapauttavasti hulluuden käsitettä, jos mielisairaalat ovat jo katoamassa ja mielenterveyden ongelmista on helpompi puhua?

”Minä ajattelen tietysti, että tarvitaan”, Jäntti sanoo. ”Keskustelua tarvittaisiin varsinkin tavallisten ihmisten keskuudessa, ja pitää olla kriittistä otetta. Mihin omat käsitykset hulluudesta ja mielenterveyskuntoutujista pohjaavat? Miten media asiat esittää? Mitä pidetään normaalina?”

Kaikesta hulluuspuheen lisääntymisestä ja hyväksyvämstä ilmapiiiristä huolimatta mielenterveyskuntoutujien on Jäntin mukaan yhä vaikea tulla kuuluisiksi. Hullu maailma.

Näkymä Kigalista, Ruandan
pääkaupungista.teksti ja kuvat **Jani Tanskanen**

AFRIKKAA EI OLE

MATKA. Etsin mediakuvaston alkuvoimaista Afrikkaa, mutta löysin valomainoksia ja TV-managereita. Ristiriita opetti katsomaan omaakin kulttuuria tarkemmin.

Meissä itsessämme ovat ne ihmeet, joita etsimme ulkopuolelta; koko Afrikka ihmeellisine ilmiöineen on meissä, kirjoitti sir **Thomas Browne** 1600-luvulla teoksessaan *Religio Medici*.

Kun sitten laskeuduin ensimmäistä kertaa Afrikan mantereelle Burkina Fason Ouagadougouhon, luulin ensin tulleeni jonnekin ihan muualle. En näytkään välittömästi savimajoja enkä naamioita, joita olin odottanut, enkä kohdannut edes paljon puhuttua Afrikan aurinkoa ja lämpöä, sillä juuri saavuttuani oli pimeää. Sen sijaan kaikkialla oli viliseviä mopedeja, huoltoasemia, valomainoksia.

Kyse oli ensikosketuksesta. Toki sittemmin monet mielikuvistani osoittautuivat todellisiksikin. Jouduin aika pian keskelle aseellista konfliktia ja kuulemaan Afrikan levottomuuksista, sain osakseni afrikkalaisten vieraanvaraisuuden ja lempeyden ja söin perinneruokia osana arkiaterioita. Juureksista valmistettava fufu vastasi odotuksiani. Perhearvoja pidettiin tärkeinä, ja Afrikan kiirettömyys ei ollut pelkkä myytti. Savimajojakin näin syrjäisemmillä seuduilla.

Joka tapauksessa olin ollut uskomattoman typerä rakentaessani mielikuvani Afrikasta länsimaissa yhä mantereesta ylläpidettävän mediakuvaston varaan. En sentään uskonut kohtaavani ihmissyöjiä ja tiedostin Afrikan alueellisia eroavaisuuksia, mutta olin silti niin naiivi, etten uskonut afrikkalaisen pääkaupungin katujen täyttyneen moottoriajoneuvoista ja mainoskulttuurista.

Olen pettynyt siihen, kuinka olin saattanut niputtaa koko Afrikan jonkinlaiseksi fantasiaksi vailla mitään modernin maailman tuulahduksia. Mutten varmasti ole ollut ennakkoluuloineni yksin.

Ngozi, Burundi

Siirtomaa-ajan kuvat

Sir Brownen kuvaamat ihmeet, joita etsimme Afrikasta, liittyvät haluun kohdata vierasta. Ainakin minusta oli innostavaa ja jännittävää päästä omalle kulttuurileni vieraan ääreen. Vieräs veti puoleensa.

Mutta oliko tavoittelemani vieras sittenkään niin vierasta? Oikeastaanhan toivoin kohtaavani mediasta, elokuvista ja kirjallisuudesta tuttua afrikkalaisuutta.

OLIKO TAVOITTELEMANI VIERAS SITTENKÄÄN NIIN VIERASTA?

Halusin siis sitä, mikä on minulle afrikkalaista, vaikkei se välttämättä afrikkalaisittain olisikaan niin afrikkalaista. Vastaavasti torjuin aluksi sen, mikä Afrikassa ei vastannut kuvaani Afrikasta.

Ne kirjallisuuden ja median ruokkimat mielikuvat, jotka ohjasivat omaa asennoitumistani, palautuvat siirtomaavallan aikoihin. Silloin Afrikka näyttäytyi eksoottisena ja primitiivisenä savanni- ja viidakkoalueena, kuten rasistisuudesta tunnetussa **Hergén** sarjakuvassa *Tintti Afrikassa*. Tarkemmin aiheeseen johdattavat vaikkapa **Annika Tepon** toimittama artikkelikokoelma *Afrikan aika* (2011) tai **Olli Löytyn** tutkimus *Valkoinen pimeys* (1997).

Vierauden tematiikkaa mietin jo viime matkalla, sillä luin samalla ranskalaisfilosofi **Roland Barthes'n** teosta *Mytologioita*. Minua järkytti seuraava kohta: ”Kuinka mustasta tai venäläisestä tehdään itsensä kaltainen? Siihen on olemassa hätäkielikuva: eksootikka. Toisesta tulee pelkkä objekti, näytös tai ilveilijä. Ihmissyiden rajoille karkotettuna se ei enää uhkaa kodin turvaa.”

Olin siis sortunut Ruandassa toiseuden vierastamiseen, niin kuin Barthes ja moni muu sanoisi. Olin rakentanut jostain itselleni vieraasta ja tuntemattomasta

karikatyyriin. Olin myös ollut viehätynyt tuohon karikatyyriin ja toivonut voivani seurustella karikatyyriä edustavien "aitojen" afrikkalaisten kanssa.

Sen sijaan tapaamani TV-managerit, laulukilpailutähdet ja bling bling -koruihin sonnustautuneet kovikset eivät olleet minulle afrikkalaisia, vaikka lopulta opinkin heiltä paljon afrikkalaisuudesta. Kun kohdasin ensimmäistä kertaa afroamerikkalaisilta näyttäviä managereja hostellihuoneessamme puhumassa bisneksistään, mieleni teki häätää heidät pois. Kielsin heidän olemassaolonsa, ei Afrikkaan kuulu rahanahnetta TV- ja musiikkialaa. Ne kuitenkin kuuluvat ainakin Ruandaan, jossa todistin ilmiötä muun muassa Guma Guma -laulukilpailun VIP-vieraana. Sinne pääsimme lahjomalla portsarin viidellä tuhannella Ruandan frangilla eli noin viidellä eurolla.

Pelkästään omaa typeryyttäni ja länsimaiden mediakuvastoa ei harhautuneesta Afrikka-kuvasta voi syyttää. Eksoottinen kuva Afrikasta on myös turismista voittoja saavan Afrikan etu. Samoin Suomestakin maalailaan ulkomailla porokuvastoa. Kaikki me olemme saamelaisia tai vähintäänkin itse ravintomme kalastavia mobiiliteknologian asiantuntijoita.

Kuvien todellisuuden ulkopuolista todellisuutta ei enää edes ole, väitti filosofi **Jean Baudrillard** aikoinaan. Tuntemme vain median välittämän todellisuus-

Bora Bora -ranta Tanganjikajärvellä. Huomaa Heineken.

den, eikä se viittaa itsensä ulkopuolelle, vaan muihin osiin mediatodellisuutta. Pieni vääntely on paikallaan: Afrikkaa ei ole, ei ainakaan sellaisena, jona sen tuntemme.

Takapajulako?

Ruandan ja Burkina Fason pääkaupungit ovat modernisoituneet valtavasti, siinä missä Burundin Bujumburassa voi vielä kohdata paremmin mediakuvastolle tyypillistä arkaistisempaa ympäristöä. Kuitenkin Bujumburakin on täynnä mopoja ja autoja ja ennen kaikkea roskia. Jätteet ovatkin suuri ongelma myös muualla Afrikassa, mikä on saanut Ruandan tavoittelemaan nollatoleranssia roskien suhteen. Maahan ei saa tuoda edes muovipusseja.

Yhtymäkohtia afrikkalaisissa modernisaatioprosesseissa voi nähdä Euroopan teollistumiseen 1700- ja 1800-luvuilla, paitsi että Afrikassa ei ole aloitettu höyrylaitteista vaan hypätty saman tien käyttämään mopoja, sähköä ja matkapuhelimia. Ilman ympäristötietoisuutta ollaan vaarallisilla vesillä. Hällä väliä -asenne on yleistä.

Ympäristöongelmien lisäksi Afrikan taloudelliseen ja teknologiseen kehitykseen liittyy tasa-arvopulmia. Vaikka varsinkin Ruandan talous on ollut nousussa, ei kehitys näy tavallisen afrikkalaisen elämässä välttämättä mitenkään. Suurin osa ihmisistä elää yhä kurjissa olosuhteissa.

Modernisaatio Afrikassa on ollut osittaista, alueellista ja vain tiettyjä ihmisryhmiä koskevaa, mutta joka tapauksessa afrikkalaista modernisaatiota ei voi sivuuttaa. Silti Afrika usein näyttyy yhä takapajuisena yhtenäiskulttuurina, jota se ei ole itse asiassa ikinä edes ollut.

Afrika herättää länsimaissa niin ihannointia kuin kauhisteluakin. Yhtäältä ryntäämme kokeilemaan afrikkalaista tanssia ja haaveilemme afrikkalaisesta kii-reettömyydestä, toisaalta tiedostamme Afrikan sodat ja taudit.

Afrikassa onkin nähty sekä luonnollinen alkukoti - joka se toki evolutiivisesti onkin - että epäinhimillinen irrationalismin pesä. Kumpikin hahmotustapa on vääristävä.

Afrika ei ole mikään muumilaakso eikä eldorado. Jokin "takaisin luontoon" -periaate ei vain yksinkertaisesti toteudu Afrikkaan matkustamalla, sillä Afrikassa kulutus kulttuuri ja holtiton energiapolitiikka näyttävät usein vielä irvokkaampina kuin länsimaissa.

Vastaavasti Afrika ei ole irrationalismin eikä taikauskon manner - ei ainakaan sen enempää kuin Eurooppaan. Myös länsimailla on taikauskonsa ja rikas uskomusperinteensä, mikä kuitenkin helposti unohtuu, vaikka afrikkalaisten taikauskon onkin helppo osoitella.

Saman huomion on tehnyt myös ghanalainen **Kwasi Wiredu**, yksi Afrikan tunnetuimmista filosofeista. Häneltä on suomennettu kaksi artikkelia **Raisa Simolan** ja **Ensio Puoskarin** toimittamaan *Afrikkalaisen filosofian antologiaan* (2001).

Wiredu huomauttaa, että "Lontoosta löytyy tänäkin päivänä joukoittain valkoisia miehiä, jotka ylpeästi väittävät olevansa noitia" ja epäilevänsä, että "noituus ei Afrikassa ole kuunaan saavuttanut sellaisia mittasuhteita kuin Euroopassa 1500- ja 1600-luvuilla".

HEIJASTAMME OMAT IRRATIONAALISET PIIRTEEMME MUIHIN.

Eikä taikauskon ja uskomuksia tarvitse edes etsiä äärimuodoista. Suomesa kaikki tietävät, ettei hämähäkkiä saa tappaa ja ettei tikapuiden alta saa kävellä. Peukkujen pitäminenkin on itse asiassa taikakeino, ja kuinka usea lukeekaan horoskooppeja tai turvautuu homeopatiaan?

Yksi syy siihen, miksi Afrika näyttyy meille taikauskoinen takapajulana, liittyy afrikkalaisen filosofian kuvauksiin. Perinteisesti afrikkalaisen filosofian esitykset ovat tarkastelleet enemmän afrikkalaisia kansanuskomusrakennelmia kuin erityistä filosofiaa, Wiredu huomauttaa.

On syntynyt tilanne, jossa **Russellia**, **Wittgensteinia** ja muita länsimaiden suuria filosofeja on vertailtu afrikkalaisiin uskomuksiin, vaikka afrikkalaisia uskomuksia olisi toki hedelmällisempää verrata länsi-

maisiin uskomuksiin.

Vastaavasti me länsimaalaiset koemme yksittäisten filosofiemme ja tiedemiestemme tekemän meistä kaikista rationaalisia. Kyse on introjektioista: heijastamme muiden edut itseemme. Sama toimii toisinkin päin: projektiossa heijastamme omat omat irrationaliset piirteemme muihin, esimerkiksi afrikkalaisiin.

Kun nimeämme Afrikan valistuksen tarpeessa olevaksi taikauskon mantereeksi emmekä suostu näkemään Afrikassa järjenkäyttöä, suljemme silmämme omilta irrationalisilta puoliltamme. Esimerkiksi suuri osa meistä ei suostu kuulemaan järkiperusteita geenimuuntelun puolesta. Moni perustaa poliittiset kantansakin pelkkiin uskomuksiin.

Kigalin metsää. Ei näy viidakkoa.

Eroista samuuteen

Loppujen lopuksi olemme aika samanlaisia: niin me länsimaalaiset ja afrikkalaiset kuin kaikki muutkin. Tätä samuutta vain ei yleensä pidetä yhtä kiinnostavana kuin eroavaisuuksia. Se on harmi, sillä nähdäkseen esimerkiksi rasismia ei kitketä eroja esillä pitämällä vaan tajuamalla, että olemme ihmisiä kaikki. Ilmaus on kliseinen, muttemme silti elä sitä useinkaan todeksi.

Samuudesta eroavaisuuksien sijaan puhuu myös filosofi **Alain Badiou**. Hän kirjoittaa kirjassaan *Etiikka - essee pahan tiedostamisesta*, että "ääretön toiseus on aivan yksinkertaisesti se, mitä on", eikä siinä siksi ole mitään erikoista. Toiseutta on kaikkialla, olemme kaikki erilaisia. Rasistin mummo on erilainen kuin rasisti itse, miksei se ole tälle ongelma,

MYÖS LÄNSIMAILLA ON TAIKAUSKONSA JA RIKAS USKOMUSPERINTEENSÄ.

vaikka afrikkalaisen erilaisuus on? Badiou'sta täytyisi luopua ajallemme tyyppillisestä toisen tunnistamisen eettisestä saarnauksesta ja siirtyä saman tunnustamiseen. Kohentuisiko suuren yleisön asenne erilaisuutta kohtaan herkemmin, jos erilaisuuspuhetta hillittäisiin ja alettaisiin korostaa enemmän ihmisiä yhdistäviä tekijöitä?

Meissä länsimaisissa on sitä aivan samaa alkuvaikeisuutta, jonka liitämme afrikkalaisiin, ja afrikkalaisissa sitä järkeä, jonka länsimaat helposti omivat itselleen. Sanon tämä julki silläkin uhalla, että minua saatetaan pitää latteuksien latelijana. Aivan loppuun kuitenkin säästän keskustelun oman mummoni kanssa:

Mummo: Siellä Afrikassa kaikki on varmaan niin erilaista, etten osaa kuvitellakaan!

Minä: Niin, on siellä paljon erilaista, mutta loppujen lopuksi afrikkalaisissa on ihan sama perusihmissyys kuin meissäkin.

Mummo: Niin, niin, on niin erilaista!

Jotain tuttua Ngozissa.

Hakijamäärät kääntyivät laskuun

JYVÄSKYLÄN yliopistossa reilua 1500 aloituspaikkaa tavoittelee kevään yhteishaussa 13 677 hakijaa, mikä on 7,5 % vähemmän kuin viime vuonna. Hakijamäärällä mitattuna Jyväskylän yliopisto on neljänneksi suurin yliopisto. Suosituin oli Helsingin yliopisto.

Opintopalvelujohtaja **Mari Ikonen** on tyytyväinen hakijamääriin, koska hakijat ovat joutuneet ensimmäistä kertaa priorisoimaan sekä yliopistojen että ammattikorkeakoulujen hakukohteet tärkeysjärjestykseen.

Eniten hakemuksia suhteessa aloituspaikkoihin tuli liikunta- ja terveystieteisiin sekä psykologiaan. Vähiten hakemuksia tuli kielten opettajakoulutukseen.

Opiskelijavalinnat korkeakouluihin julkaistaan viimeistään 1.7.2015.

Unto Luoto

Jyväskylä miellyttää vaihto-opiskelijoita

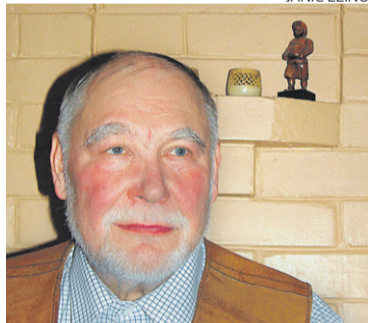
KANSAINVÄLISEN International Student Barometer- kyselytutkimuksen mukaan 92 % Jyväskylän yliopiston kansainvälisistä opiskelijoista on tyytyväisiä opiskelukokemuksensa. Opimiskokemuksen ja saapumispalveluiden osalta he olivat Jyväskylässä tyytyväisempiä kuin muissa yliopistoissa Suomessa.

Opiskelijoiden tyytyväisyyttä mitattiin laajasti kysymällä heidän arviotaan muun muassa opettajien ja kursien laadusta, opetustiloista sekä käytännön asioiden järjestämisestä opintojen alkuvaiheessa.

Kyselyyn vastasi lähes 165 000 opiskelijaa 209 korkeakoulusta ympäri maailman.

Unto Luoto

JANIC LEINO

Mauno Suuronen

Jylkkäri menetti ensimmäisen päätoimittajansa

JYLKKÄRIN ensimmäinen päätoimittaja **Mauno Suuronen** on kuollut.

Suuronen aloitti Jylkkäriin edeltäjän **Niitelmän** päätoimittajana helmikuussa 1961. Syksyllä lehti muutti nimensä Jyväskylän ylioppilaslehdiksi. Suuronen jatkoi tehtävässään maaliskuuhun 1962 asti, kunnes ylioppilaskunnan johdon ja toimituksen erimielisyydet lehden linjasta johtivat Suuronen vapaaehtoiseen eroon.

”Sitä tehtiin tosissaan ja täysillä. Lehden ympärillä oli pienehkö ja hyvin tiivis sisäpiiri, jossa vaikutti vahva yhteishenki. Mitään sen veroista vaihetta ei elämässä hevin sen jälkeen ole ollut”, Suuronen muisteli päätoimittajuuttaan Jylkkäriä 16/2005.

Arimo Kerkelä

teksti ja kuva **Unto Luoto**

Erilainen gradu

PELIT. Minttu Manninen suunnitteli julkaisevansa YouTubeen muutaman minuutin arvosteluita vanhoista peleistä. Idea kuitenkin laajeni: pian Manniselta ilmestyy dokumenttielokuva, josta Ylekin on kiinnostunut. Samalla syntyi Mannisen gradu.

Kun journalistiikan opiskelija Minttu Manninen istui viime elokuussa työkavereidensa kanssa Vihreässä Haliassa, keskustelu siirtyi vanhoihin videopeleihin. Manninen on harrastanut niin kutsuttua retro pelaamista nelivuotiaasta asti. Tunneiksi venynyt keskustelu aloitti yhteistyön, jonka lopputuloksena valmistuu pian ensi-iltansa saava, retro pelaamista käsittelevä dokumenttielokuva *Päätymätön peli*. Mukana tekijätiimissä olivat Mannisen lisäksi **Ere Ek** ja **Jenny Huttunen**.

”Aluksi oli tarkoitus tehdä YouTubeen viiden minuutin arvosteluita vanhoista peleistä. Hetihän se idea sitten lähti lapasesta”, Manninen kertoo projektin alkuvaiheista.

Matkalla Manniselle valkeni, että dokumenttia voisi hyödyntää muutenkin: Manninen päätti tehdä myös gradun dokumenttielokuvan teosta.

Tällaiset opinnäytetyöt ovat harvinaisia Jyväskylän yliopistossa, jossa elokuvan tekoa ei edes opeteta. Tekijät saivat silti kaikki kuvauslaitteet lainaan yliopistolta. Siitä oli suuri apu myös taloudellisessa mielessä.

”Tokihan me tässä miinuksella silti ollaan”, Manninen toteaa.

VAIKKA NIIN Manninen, Ek kuin Huttunenkin ovat työskennelleet Ylellä, kenelläkään tekijöistä ei ollut aikaisempaa kokemusta elokuvan filmaamisesta.

”En minä ollut ennen käsikirjoittanut mitään. Kirjoitin googleen että käsikirjoittaminen ja katsoin, mitä se on”, nauraa elokuvan tuottajaksi ja käsikirjoittajaksi nimetty Manninen.

”Kolmistaan tehtiin oikeastaan vähän kaikki hommat, joiltain kavereilta saatiin vähän jeesiä.”

Pientä viilausta vaille valmiille elokuvalle pyritään järjestämään ensi-ilta toukokuussa.

Minttu Manninen teki gradun dokumenttielokuvan teosta.

DOKUMENTTI ON herättänyt laajempaa kiinnostusta.

”Päätin vain soittaa randomilla Ylen dokumenttivastaavalle Helsinkiin ja siellä päässä heti kiinnostuttiin”, Manninen kertoo.

”Neuvottelut ovat olleet käynnissä koko kevään, mutta emme vielä tiedä miten käy.”

GRADUN JÄLKEEN Manninen aikoo mahdollisesti jatkaa elokuvien tekoa. Katseissa siintääkin dokumentaristin

ura.

”Uusia aiheita ja ideoita tulee koko ajan lisää! Rahoitus ja muu talous aina vähän mietittyttävät, mutta kyllä aivot on jo sille taajuudelle menneet.”

Mannisen mukaan erilaisen gradun tekeminen oli hieno kokemus.

”Ihan mahtava graduvuosi, kun miettii että näkee ihmisiä, jotka ryepvät pohjamudissa omien gradujensa kanssa. Jos on rohkeutta, niin sen voi tehdä myös eri tavalla. Se voi myös olla yksi elämän parhaista vuosista.”

Virhe kilpailutuksessa keskeytti yliopiston tilintarkastajan valinnan

JYVÄSKYLÄN yliopiston yliopistokollegio joutui pyörtämään päätöksensä yliopiston tilintarkastajan valinnasta.

Yliopistokollegio valitsi maaliskuussa yliopiston tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n. Valintaa ennen suoritettiin kilpailutus, jossa toiselle sijalle jäi BDO Auditor Oy. Tulokseen pettynyt BDO on saattanut päätöksen markkinaoikeuteen ja pyytänyt lupaa sen kumoamiseksi kilpailutuksessa tapahtuneiden puutteiden vuoksi. Yliopistokollegio keskusteli asiasta

kokouksessaan 22.4. ja päätti, että kilpailutus joudutaan järjestämään uudelleen. Ratkaisuun päädyttiin, koska kilpailutuksessa todettiin tapahtuneen virhe, eli sen kriteereihin havaittiin jääneen tulkinvaraisuutta.

Yliopistokollegion tehtäviin kuuluu tilintarkastajien valinnan lisäksi muun muassa yliopiston hallituksen jäsenmäärän päättäminen sekä yliopiston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistaminen.

Minna Tiainen

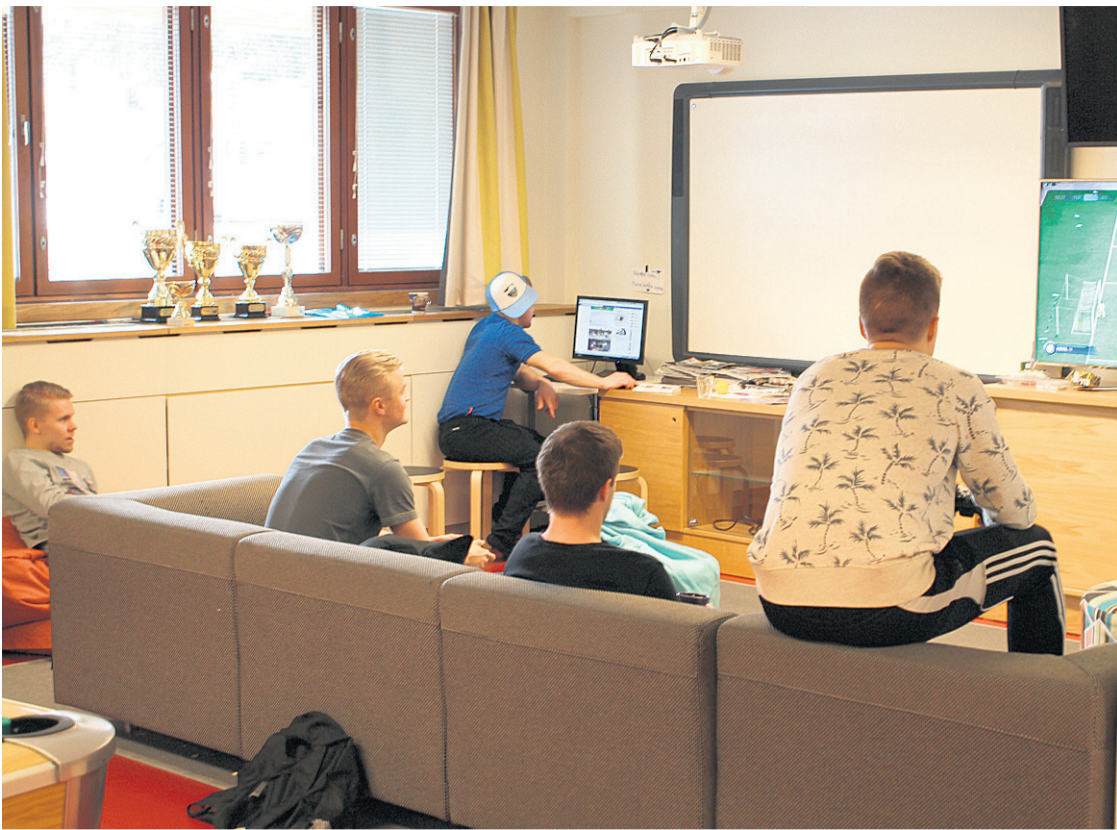

tekstit **Arimo Kerkelä** kuvat **Unto Luoto**

VERTAILIMME AINEJÄRJESTÖTILAT

ARVIO. Kiersimme yliopistomme
ainejärjestöjen asumukset.
Viihtyisyydessä on melkoisia eroja,
mutta kahvinkeitin sentään löytyy
melkein joka tilasta.

Kirjallisuuden, taidehistorian, taidekas-
vatuksen ja museologian ainejärjestö
Corpuksella on käytössään
pelkkä komero Educalla.

LINKKI (AGORA)

OLEN JO vuosien ajan kulkenut tietotekniikan ainejärjestön Linkin huoneen ohi ja haaveillut, että kunpa omallakin ainejärjestölläni Stimuluksella olisi jotain vastaavaa. Olisi kai pitänyt valita pääaineensa paremmin, sillä haave ei ole vielä toteutunut.

Linkin Kattila on sisältä juuri niin mukava, kuin miltä se käytävältä katsottuna näyttää. Onneksi Linkki ei omi tilaa vain itselleen, vaan Kattilasta on tullut ilmeisen suosittu ainakin kieltentlukijoiden keskuudessa. Nytkin tilassa hengaillee englantia ja ranskaa opiskeleva **Satu Eskelinen** (kuvassa vasemmalla). Eskelisen mukaan monet uudet linkkiläiset eivät edes tiedä, ettei hän kuulu linkkiin.

Useilla pelikonsoleilla ja sohvilla varustettu Kattila on muutenkin todella aktiivisessa käytössä.

”Kello 12 on semmoinen aika, että onnekkaita pääsevät istumaan ja loput seisoo”, Linkin puheenjohtaja **Tommi Lundberg** (kuvassa oikealla) kommentoi sohvalta.

- + Poikkitieteellisyys
- + Videopelivalikoima
- + Sijainti
- Ei uusimpia pelikonsoleita

4½

SPORTICUS (L-RAKENNUS)

YLIOPISTON HULPEIN ainejärjestötila on tässä. Sporticuksen suuresta huoneesta löytyy kahvinkeitin, tietokoneen ja jääkaapin lisäksi jopa biljardipöytä, videotykki ja kitara vahvistiminen. Vierailuhetkellä osa opiskelijoista istuu sohvalla ja pelaa Xboxilla Fifaa taulu-tv:stä.

En tiedä kuuluuko liikuntatieteiden tutkintoon pakollinen sisustussuunnittelun opintokokonaisuus. Ainejärjestötilan perusteella uskon, että kuuluu. Liikuntalaisten luola ei ole pelkästään tilava ja monipuolinen, vaan myös todella tyylikäs. Huonekalut on valittu hyvällä maulla ja pal-

kintopokaalit on aseteltu siististi vitriiniin. Kyllähän täällä bileet järkkäisi. Ehkä useammatkin kuin yhdet.

- + Hulpea ja monipuolinen
- + Valtava sohva
- + Sopii myös illanviettoihin
- Valkokangas ei peitä koko seinää

5/5

SYRINX JA OTSONI (AMBIOTICA)

”**EI USKOISI**, että biologian laitoksesta löytyy mandoliineja ja minikitaroita”, toteaa kuvaajamme Unto kun kävelimme Syrinxin (bio- ja ympäristötieteet) ja Otsonin (ympäristötieteet ja teknologia) Koppiin.

Koppi ei ole nimensä mukaisesti suljettu koppero, vaan kaappirivillä rajattu tila Ambiotican toisen kerroksen käytävän varrella.

Ainejärjestöjen yhteistilassa on paljon muutakin kuin soittimia. Itsensä evästäminen onnistuu jääkaapin, mikron ja kahvinkeitin avulla. Tietokonekin löytyy, tietysti. Myös lautapelivalikoima on laaja. Hyllystä löytyvät kaikki suosituimmat peruspelit, kuten Alias, Scrabble, Yatzy ja Rappakalja.

Koppi vaikuttaa pikavisiitin perusteella tilalta, jossa olisi mukava hengailaa ja rentoutua vaikka sohvalla löhöillen. Lisäkehuja Syrinxin ja Otsonin Koppi ansaitsee runsaasta kasvillisuudesta.

- + Soittimia!
- + Viherkasveja!
- + Kaikkea muutakin!
- Ajoittainen ilmastoilaitteen äänekäs hurina

4+

ABAKUS, JANO, PEDAGO JA VARKAAT (OPINKIVI)

KASVATUSTIETEELLISEN TIEDEKUNNAN ainejärjestöjen yhteisasunto Oppio on valtava halli Opinkiven kellarissa. Tilaa on ehkä liikaakin, sillä betonikompleksi rautahyllyineen tuntuu turhan kolkolta.

Oppiossa kaikki on suurta. Kasvatustieteilijöiden lukuaalin kulmasohvakin on niin iso, ettei se välttämättä mahtuisi yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan ainejärjestöjen huoneeseen. Sähköpianoja on kuusi ja lukollisia lokeroita 18. Hyllymetritkään eivät lopu kesken.

Jos olisin opintojani aloittava kasvatustieteellisen tiedekunnan fuksi, varmaan suunnittelisin soittavani täällä pianoa joka viikko. Opinkiven kellariin on kuitenkin pitkä matka muista rakennuksista, joten idea saattaisi jäädä ajatuksen tasolle.

Kasvatustieteilijöiden huonejärjestelyt varmaankin muuttuvat, kun Ruusuopiston uudisrakennus valmistuu.

- + Itse tehty pöytäfutis
- + Juhani Tamminen ja Tommi Läntinen -naamarit
- + Valtavasti tilaa
- Hieman kolkko tunnelma

4

TOSINE JA NEFA (HISTORICA)

TOSINEEN (HISTORIA) ja Nefan (etnologia, kulttuuriantropologia, folkloristiikka) yhteistila Tone sijaitsee hyvällä paikalla Historican alakerrassa heti pääsisäänkäynnin jälkeen. Pääsisäisviikon torstaina avarassa huoneessa päivystää vain graduun työstävä ”vanhan polven” historian opiskelija **Mari Rähä** (kuvassa). Rähä kertoo ahertavansa mieluummin ainejärjestötilassa kuin kirjastolla.

”Täällä on hyvä pompotella ideoita, kun on väkeä paikalla”, Rähä sanoo.

Lomaviikolla tilassa ei näy muita, mutta Rähän läsnäolossa ei ilmeisesti ole mitään ihmeellistä.

”Muita tosinisteja [tosinelaisia] naurattaa, että mä olen aina täällä.”

Rähän lisäksi huoneen kalusteisiin kuuluu pari sohvaa, pyöreä pöytä ja jopa kahdeksan tietokonetta. Myös jääkaappi, kahvinkeitin ja muut ruokapuolen peruspalvelut ovat saatavilla. Ei huono ollenkaan!

- + Viihtyisä ja tilava
- + Liitutaalulle piirretty silinteripäinen Cthulhu
- + (Ainakin yhden hengen) jatkuvassa käytössä
- Ankeat huonekalut

4-

YNNÄ (MAD)

YNNÄN AINEJÄRJESTÖTILA näyttää – noh, matematiikan, fysiikan ja tietotekniikan opiskelijoiden ainejärjestötilalta. Täyteen ahdetusta kahden huoneen tilasta löytyy pleikkarin lisäksi tietokoneita ja stereot sekä paljon pienempää roipetta. Seinät on vuorattu tapahtumajulistilla. Vanhat huonekalut ja Mattilanniemen D-rakennuksen karu arkkitehtuuri korostavat luolamaista tunnelmaa.

Lukaali on ilmeisen aktiivisessa käytössä. Varapuheenjohtaja **Janne Arkki** (kuvassa) on syventynyt pelaamaan NHL:ää, mutta tapahtumavastaava **Sampo Syrjänen** näyttää meille paikkoja. Huoneita on kuulemma vastikään järjestelty uusiksi, mikä lisää viihtyisyyttä.

Ynnän koppi tunnetaan lukuisista murtovarkauksistaan. Syrjäsen mukaan viimeisen reilun parin vuoden aikana huoneeseen on murtauduttu viisi kertaa. Murtovarkaasta webkameralla napattu kuva koristaa myös järjestötilan seinää.

- + Kohta vuosi ilman uusia murtovarkauksia
- + Pleikkari ja tietokoneita
- + Kotoisa ja ynnämäinen
- Hieman ahdas ja tunkkainen

3½

PÖRSSI (MAD)

PÖRSSIN SELKKARI eli Selvitystila on pieni huone Mattilanniemen D-rakennuksen toisessa kerroksessa. Naapuriovesta pääsee kaupparakennuksen opiskelijoiden toimistoon. Huoneiden välisestä ohuesta väliseinärakennelmasta kantautuvat kaikki äänet läpi, mutta se tuskin on suuri ongelma.

Torstai-iltapäivänä huoneessa hengailevat pörssiläiset **Heli Luoto**, **Arttu Karila** ja **Lasse Juvonen** (kuvassa). Puheiden perusteella kolmikko kuuluu huoneen vakiokalustoon.

"On monta sellaista viikkoa, että tulee oltua enemmän Selkkarissa kuin luennolla", Karila kommentoi.

Juvonen kuvaa Selkkaria mustaksi aukoksi, johon aika katoaa. Siinä sivussa luennotkin saattavat jäädä väliin.

Selkkarista löytyy jääkaappi ja tavallista hienompi kahvinkeitin, mutta muuten huoneessa on melko vähän viihdykettä ja tarvikkeita.

- + Sohvat ja jopa jumppapallo Pörssin väreissä
- + Jääkaappi ja kahvinkeitin
- Suljettu ovi ei houkuttele sisään
- Vähän tavaroita

3-

DUMPPI (AGORA)

DUMPPIN TOIMISTO löytyy Agoran alakerrasta Piaton uloskäynnin liepeiltä. Käytävänpuoleisten lasi-ikkunoiden ansiosta tila on helppo löytää ja jo ulkopuolelta näkee, onko toimistossa ketään paikalla.

Tietojenkäsittelytieteiden pääaineopiskelijoiden toimisto on rento hengailutila, josta ei löydy liikaa turhia tilpehöörejä. Toki seinät ovat täynnä julisteita ja lehtiteline on lastattu täyteen, mutta sohvastat ovat siististi seinustoilla, eikä muita huonekaluja ole paljoa. Oleskelu onnistuu, asuminen ei.

Koska dumpparit ovat niitä coolimpia tietokonetyyppäjä, löytyy huoneen nurkasta peruskoneen lisäksi myös iMac.

Eriykehuja toimisto saa seinän suuresta pingviinilogoistaan. Kun kyseinen seinäkin on maalattu Dumpin punaisella, voi ratkaisua pitää jopa tyylikkäänä.

- + Pingviinilogo seinällä
- + Paljon sohvaa
- + Tyylikäs
- Ehkä liiankin vähän roipetta

3+

TILTTI (MAD)

"MITÄS ME tehdään tällä turhalla yläkerran nurkkakopilla? Nyt tiedän! Annetaan se ainejärjestölle", saattoi joku päättävä henkilö todeta joskus.

Tuosta lasisesta nurkkakopista – ja sen viereisestä käytävän päädyssä – tuli Tiltin oma Akvaario, jossa tilastotieteilijät voivat heitellä noppaa ja keitellä kahvia. Hotelli Alba peittää kolmannen kerroksen ikkunoista aukeavan järvimaiseman, vaan ainakin ikkunat tuovat valoa MaD:n eli Madhousen ankeuteen.

Tiltin huone tuntuu enemmän käytävän jatkeelta kuin omalta itsenäiseltä tilaltaan. Kalusteet ja nurkkakoppi ovat juuri sellaisia kuin Mattilanniemen D-rakennuksen syrjäisestä nurkasta olettaisikin löytävänsä. Muutamat julisteet sekä tussitaulun tekstit ja piirroksentään värittävät kokonaisuutta.

Ainakin Akvariossa saa olla rauhassa, sillä yläkerran perällä on tuskin paljoa ohikulkijoita.

- + Hakkaa päätäsi tähän –lappu seinällä
- + Palmu ja ikkunat
- + Alba peittää maiseman
- Mitäänsanomattomuus

2½

RADIKAALI (YLISTÖNRINTEEN KIRJASTO)

KEMIAN OPISKELIJOIDEN ainejärjestön Radikaalin oma huone löytyy Ylistönrinteen kirjaston alakerrasta. Julisteilla ja muilla tilpehööreillä koristellun huoneen tunnistaa nopeasti opiskelijoiden tilaksi.

Kemisteillä on jotain, mistä muut järjestöt eivät osaa edes haaveilla. Huoneen ikkunoista aukeaa nimittäin esteetön järvinäköala.

Toisaalta luonto tulee liiankin lähelle. Viherkasvit ikkunan luona ovat vielä hyväksyttävissä, mutta muurahaiset eivät. Huoneen aktiivisimmat lylertäjät ravasivat huhtikuun vierailun aikana sekä pöydällä että lattialla.

Muuten Radikaalin huone on melko tavanomainen ainejärjestötila, josta löytyy tietokoneen lisäksi kuppeja, kirjoja ja kahvinkeitin. Myös televisio ja pleikkari löytyvät nurkasta. Huonekalut ovat enimmäkseen vanhoja ja melko kuluneita.

- + Järvinäköala
- + Kasvit
- Muurahaiset
- Kuluneet tuolit

3

FOKUS, OIPIUS, PUOLUE JA STIMULUS (Y33)

YHTEISKUNTATIEDELLISEN tiedekunnan ainejärjestöjen yhteistilaan ei eksy ainakaan vahingossa. Tiedekunnan opiskelijoilla lienee enemmän luentoja Mattilanniemessä, mutta oma tila sijaitsee Ylistönmäen päällä. Kun Mordorin huipulle on lopulta selviytynyt, löytyy huone sentään hyvältä paikalta aulan hissinvierestä.

Lasiovea ja -seiniä peittävien teippausten takaa on vaikea nähdä, onko järjestöjen huoneessa ketään. Pääsiäisviikolla huone oli vielä lukossa, joten sisään pääsi vain pyytämällä vahtimestaria avaamaan. Niin että tervetuloa vaan.

Ahtaasta ja kapeasta tilasta löytyy pari sohvaa, yksinäinen tietokone, manikka ja kahvinkeitin. Ainejärjestöistä Stimulus on kaapannut itselleen eniten seinätillaa. Pöytätilaa ryhmätyöskentelyyn tai pelailuun ei ole, joten viereisen Y33:n aulatila on paljon houkuttavampi vaihtoehto.

- + Levyhyllyssä Pariisin Kevättä
- + Eipähän ole melua ja ruuhkaa
- Ylistönmäki
- Ahtaus ja ankeus

2

Kieltenlukijoiden ainejärjestöillä ei vielääkään omia tiloja

VAIKKA YLIOPISTO kärsii tilanpuutteesta, ovat vain harvat ainejärjestöt vailla omia tai muiden järjestöjen kanssa jaettuja tiloja. Eniten ongelmia on humanisteilla.

Viestintätieteiden ainejärjestöt säilyttävät tavaroitaan kaapissa amanuenssinsa huoneessa. Tätä hieman parempi tilanne on kirjallisuuden, taidehistorian, taidekasvatuksen ja museologian ainejärjestöllä Corpuksella, joka on saanut käyttöönsä jopa oman kameran Educalla.

Humanistien lisäksi oma ainejärjestötila puuttuu myös musiikin laitoksen opiskelijoilta, jotka ovat kuitenkin löytäneet mukavan korvikkeen Musican Boombox-kampusolohuoneesta.

SUURIN TILATON ryhmä on kielenlukijat, jotka ovat joutuneet hajautumaan viimeisimpien joukossa remonttievakoon ympäri kampusta.

Yhdistyneiden kielenlukijoiden eli kielen ainejärjestöjen kattojärjestön puheenjohtaja **Teemu Vasama** kertoo, ettei kielenlukijoilla ole ollut edes säilytystiloja sen jälkeen, kun kielen laitos lähti Philologicalta.

”Tällä hetkellä Yhdistyneillä kielenlukijoilla tai millään muulla kielen ainejärjestöllä ei ole yhtään mitään ainejärjestötiloja. Ennen meillä oli Philologicalilla useampi huone.”

Vasaman mukaan yhteinen tila olisi tärkeä opiskelijoiden yhteisöllisyydelle ja verkostoitumiselle. Nyt kielen laitoksen yli 1000 opiskelijalta puuttuu oma kohtaustila. Myös itse kielen laitos on levällään ympäri yliopistoa.

”Koemme, että yhteinen tila olisi meille hirveän tärkeä asia. Nyt ei ole mitään opiskelijoiden olohuonetta, jossa voisi ihan vaikka käydä luentojen välillä piipahtamassa ja juttelemassa kavereiden kanssa”, Vasama sanoo.

KIELTEN LAITOKSEN johtaja **Anne Pitkänen-Huhta** kuvailee tilannetta opiskelijoiden kannalta todella ikäväksi. Kielten laitoksella on väistötiloissa tilaa 800 neliötä aiempaa vähemmän.

”Meillä ei ole Fennicumilla yhtään koloa, jotka olisi voitu antaa opiskelijoille. Saamme häidin tuskin työntekijät mahdutettua niihin tiloihin”, Pitkänen-Huhta kuvailee.

Yhdistyneiden kielenlukijoiden ja Asterix ry:n puheenjohtaja Teemu Vasama säilyttää Asterixin asiakirjoja kotonaan, koska ainejärjestöllä ei ole omia säilytystiloja.

Pitkänen-Huhta kertoo olleensa opiskelijatiloista yhteydessä yliopiston tilapalveluihin. Hänen mielestään yliopiston olisi hyvä ylemmällä tasolla miettiä, kuinka opiskelijoiden tiloja

kannattaa järjestää.

”Tämmöisessä liikkuvassa tilanteessa on hirveän hankala täältä laitokselta käsin hallinnoida tiloja, kun ne ovat ne mitkä meille osoitetaan. Siinä on hirveän vaikea tehdä semmoisia ratkaisuja, että sieltä voisi irroittaa opiskelijoiden käyttöön jotain.”

KOEMME, ETTÄ YHTEINEN TILA OLISI MEILLE HIRVEÄN TÄRKEÄ ASIA.

JYY 81

81-vuotias JYY kiittää vuosijuhlavieraita ja yhteistyökumppaneita!

PEAB

NCC

KO 40
KOKS-40 VUOTTA AITOA OPISKELIJALAMAA

Metsä

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

SONAATTI

KESKO 75 VUOTTA

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOPAINO

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta JYY hakee

KORKEAKOULUPOLIITTISTA SIHTEERIÄ

23.6.2015 alkaen tai sopimuksen mukaan

Korkeakoulupoliittisen sihteerin tehtävänä on organisoida ja kehittää ylioppilaskunnan koulutuspoliittista toimintaa yhdessä hallituksen kanssa. Hän seuraa aktiivisesti korkeakoulupoliittista kenttää, toimii opinto- ja tiedevaliokunnan sihteerinä, osallistuu hallituksen ja edustajiston päätösten valmisteluun ja toimeenpanoon sekä tukee yliopiston hallinnon opiskelijaedustajia ja ainejärjestöjä.

Korkeakoulupoliittinen sihteeri on lisäksi opiskelijoiden ja ylioppilaskunnan edustaja yliopiston toimielimissä. Hän opastaa jäsenistöämme erityisesti opiskelijoiden oikeuksiin liittyvissä kysymyksissä ja koordinoi yliopiston opiskelijatutoreiden koulutuksen järjestelyjä.

Työn hoitamisessa eduksi on ajankohtaisten koulutuspoliittisten kysymysten sekä yliopiston ja ylioppilaskunnan toiminnan tuntemus. Työn menestykselliseksi hoitaminen edellyttää hakijalta hyviä esiintymis- ja vuorovaikutustaitoja sekä kykyä itsenäiseen työskentelyyn. Edellytämme hakijalta korkeakouluopintoja ja erinomaista suomen ja hyvää englannin kielen taitoa.

Alkupalkkaus on työehtosopimuksen mukaisesti 1804,65 euroa kuukaudessa, jonka lisäksi maksetaan mahdolliset lisät.

Toimita hakemuksesi ensisijaisesti sähköpostilla pdf-muotoisena liitteenä: paasihteeri@jyy.fi, ot-sikkokenttään merkintä ”kopsihteerin haku”

Lähetä hakemuksesi ma 4.5. klo 10 mennessä.

Ilmoitus kokonaisuudessaan: jyy.fi

Menot

"WE ARE A GROUP OF MUSICIANS, DESIGNERS & ARTISTS, BASED IN TAMPERE, FINLAND. OUR TASK IS TO PROMOTE NEW MUSIC AND VISUAL ART. WE DO THIS NON-PROFIT."

Yläkaupungin yössä esiintyvän Swäg-yhtyeen kuvaus itsestään

Aurinkoista ja rakkaudentäyteistä kesää!

tekstit **Menot-setä**

SIMO ULVI

29.4. KAUPUNGINTEATTERI

"AIKAMME IHMINEN on lisääntyvässä vaarassa joutua kummalliseen noiduttuun kehään: kuta kiihkeämmäksi käy kamppailu yhteiselämän ulkonaisista arvoista, menestyksestä, asemasta, vallasta, rahasta, kunniaa ja huvituksista, sitä tyhjemmäksi käy sisäinen sielunelämämmme", kirjoitti filosofi **Yrjö Kallinen**.

Tältä pohjalta lähtee Jyväskylän Kaupunginteatteri palaava **Jukka-Pekka Mikkosen** monologi **Järvi**.

2.5. LUTAKKO

VANHOJEN hevikklassikkojen hillbilly-versioilla ja YouTube-videoilla maailmanmaineeseen noussut jväskyläläinen **Steve 'n' Seagulls** saapuu kotikentälleen Lutakkoon parisen viikkoa ennen Britannian kiertuetta. Nyt jos koskaan kannattaa tsekata, miksi maailmalla pohisee.

30.4. POPPARI

JOS JOLLAKULLA on sellainen käsitys, että Popparissa soitetaan vain jotain sisäisiä taidemusiikkia, niin tämän väärän mielikuvan voi käydä oikeassa vappuaattona. Sekä **Räjäyttäjät** että **Mäsä** soittavat räkäistä punkrockia epäajanmukaisella asenteella.

20.5. LOUNAISPUISTO

JOENSUULAINEN,

anarkistinen, sympaattinen sekä progressiivinen lastenmusiikkiorkesteri **Hullut Hattuset** saapuu tähdittämään lasten kesänavauskonserttia Lounaispuistoon 20.5. klo 17.30. Konsertti toimii avauksena Lounaispuiston kesälle, johon kuuluu muun muassa kesätiistaisin järjestettäviä yhteislaulu- ja tanssi-iltoja, ulkoilmaelokuvia sekä erilaisia musiikkitapahtumia.

12.5. POPPARI

POPPARIN retro-glam- ja punkillassa **Lauri Darra & Tuomiopäivän Sävärit** sekä **Kaunis Julia** soittavat omia laulujaan sekä alustavien puheiden muokkaan mahdollisesti myös **Tehosekoittimen** kappaleita. Meikkaavat miehet pääsevät sisälle puoleen hintaan.

Ilokiven Yläkerrassa esiintyvän tamperelaisen SWÄG-yhtyeen keikka on yksi niistä, joita Yläkaupungin yön tuottaja Tero Uuttana erityisesti odottaa.

16.5. YLÄKAUPUNKI

Jelmun telta palaa

JELMULLA ELI Jyväskylän elävän musiikin yhdistyksellä on oma telta Yläkaupungin yössä ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2005. Pystyttäminen on suuri ponnistus, jossa ei ole koskaan ollut taloudellista järkeä.

"Taloudellista järkeä ei ole edelleenkaan – näin nimekästä ohjelmaa ei ihan nollabudjetilla saatu kasaan – mutta toivotaan, että jengi hyödyntää teltan aniskelupalveluita niin saadaan edes osa kuluista katettua. Pääasia on, että saadaan Jelmu:lle aikaiseksi hyvät 25-vuotisbileet, kertoo Jelmu ry:n promoottori ja tiedottaja **Raine Pulkkinen**.

MITÄ KEIKKAA Jelmu-promoottori itse odottaa eniten?

"Jelmu-teltan kovatasoisen ohjelman kovin on **Nahkatakkiset Tytöt plays Dingo**. Yleensä suhtaudun melko vastenmielisesti cover-bändeihin enkä huoli keikoille, mutta tämä on poikkeus."

YLÄKAUPUNGIN YÖN tuottajana on tänä vuonna **Tero Uuttana**. Mikä on vuoden 2015 tapahtuman henki?

"Tämän vuoden Yläkaupungin yön teema on boheemi yläkaupunki. Se tarkoittaa huolettomuutta, avoimuutta, yllätyksellisyyttä ja sopivassa määrin epäsovinnaisuutta."

Ja itse Yön ydin?

"Tarkoitus on antaa eri taidemuodoille tilaisuus tulla esille."

30.4. ILOKIVI JA KIRKKOPUISTO

VAPPUAATON voi aloittaa vaikka niin, että menee ensin Ilokiveen **Rampe ja Naukkis** -ilmanäytökseen kello 15. Jos ei tiedä, mikä on Rampe ja Naukkis, on suositeltavaa ottaa selvää.

JYYn vappu jatkuu kello 17 Kirkkopuistossa. Musiikista vastaa **Mä Pyton** ja tunnelman ylevöittämisestä lakitettava Minna Canthin patsas.

KERTTU MALINEN

30.4. MUSTA KYNNYS

VAPPUAATTOA VOI jatkaa esimerkiksi menemällä Mustaan Kynnykseen kuuntelemaan juuri uuden **Musta laatikko** -albumin julkaissutta **Pariisin kevät** -yhtyettä sekä danssaamaan Kynnyksen Wappudiskoon, jossa tanssittaa DJ-kollektiivi **Mageet Munkit**.

Vappubrunssi seuraavana päivänä kello 13-16 (tai niin kauan kuin ruokaa riittää) on myös todennäköisesti hyvä idea.

KAMPUS KINO

PETTERI KALLIOMÄKI ARVOSTELEE ILOKIVEN TULEVIA NÄYTÖKSIÄ

Whiplash

DAMIEN CHAZELLE, 2014
MA 4.5. KLO 19.00

Tässäpä meillä on pitkää aikaa kunnon jazz-leffa; näin siinäkin huolimatta, että kapakoiden savu ja soittajien päihdeongelmat ovat vaihtuneet kilpailuyhteiskunnan henkeen paremmin sopivaan tarinaan huipulle pyrkivästä konservatorio-opiskelijasta. Kyse on enemmän urheiluelokuvamaisesta valmennuskertomuksesta kuin perinteisestä taitelijakuvauksesta.

J.K. Simmons tulkitsee isoa pahaa sutta muistuttavaa big band -johtajaa, jonka raivopäiset kasvatusmenetelmät antavat palttua nykypäivän hellanlettas-pedagogiikalle. Myös **Miles Teller** on erinomainen nuorena rumpalina, jonka masokistinen paukutus saa rummut valumaan veripisaroi-ta. Nuoren ohjaaja-käsikirjoittaja Chazellen tiivis "no bullshit" -asenne kohottaa kokonaisuuden lentoon.

Arvosana: 5/5

NxNW: Blind

ESKIL VOGT, 2014
MA 11.5. KLO 18.00

Sokean nuoren naisen pelot ja fantasiat sekoittuvat todellisuuteen tässä rasittavalla tavalla omasta erikoisuudestaan tietoisessa norjalaiselokuvassa.

Elokuva on osa Keski-Suomen Elokuvakeskusten esittämää North by North West -elokuvasarjaa.

Arvosana: 2/5

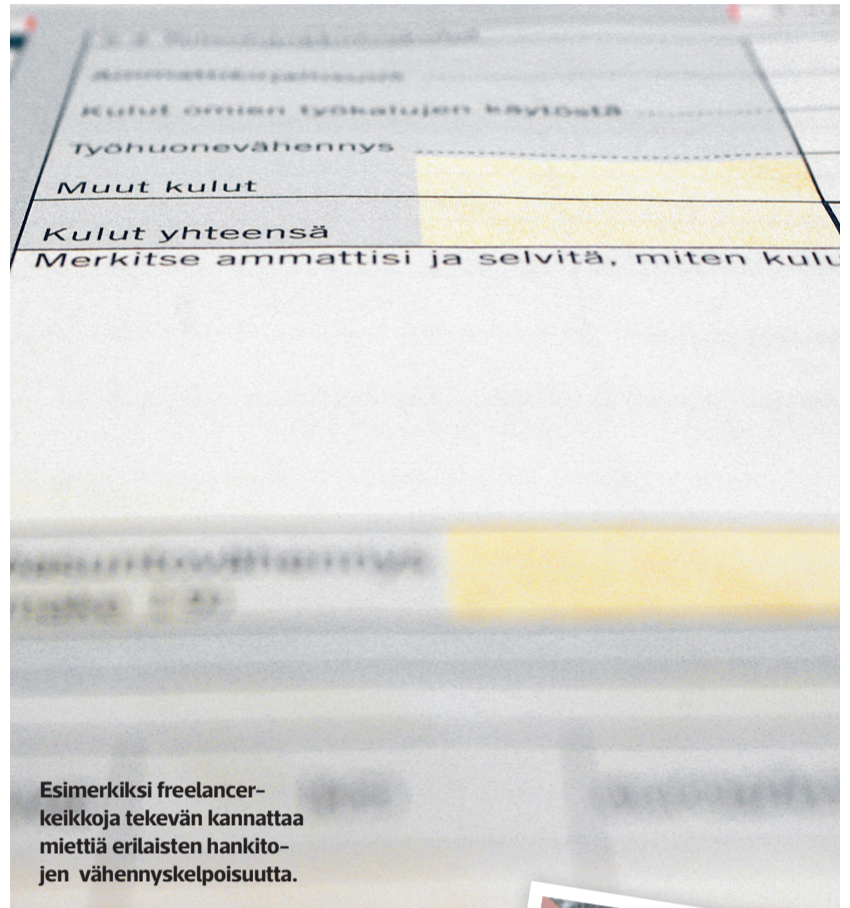
LISÄKSI OHJELMISTOSSA

MA 27.4. KLO 19.00 CITIZENFOUR (POITRAS)
TI 28.4. KLO 19.00 KYHYKYNEN OKSALLA ISTUI, OLEVAISTA POHTIEN (ANDERSSON)
TO 30.4. KLO 15.00 RAMPE & NAUKKIS - KAIKKIEN AIKOJEN SUPERPARI (SEIKKULA)
TI 5.5. KLO 19.00 TOINEN MAHDOLLISUUS (BIER)
MA 11.5. KLO 20.00 NXNV: TWIN SISTERS (BERTHEUSSEN)
TI 12.5. KLO 18.00 NXNV: UP THERE (SALIM)
TI 12.5. KLO 20.00 NXNV: CALVARY (MACDONAGH)
MA 18.5. KLO 19.00 KAVI: ROMANOVIN KIVET (MÄKELÄ)
MA 18.5. KLO 21.00 KAVI: SPICEWORLD - THE MOVIE (SPIERS)
TI 19.5. KLO 19.00 KAVI: TEINI-IKÄISET MUTANTTINIINJAKILPIKONNAT (BARRON)
TI 19.5. KLO 21.00 KAVI: BILEET ROXBURYSSA (FORTENBERRY)

teksti Riikka Valtonen kuva Unto Luoto

Opiskelijakin

PASKA KOTISEUTU

ERI PAIKKAKUNNILTA TULEVAT OPISKELIJAT HAUKKUVAT KOTIKUNTANSA OMALLA MURTEELLAAN.

Seksipuheluilla mualimankartalle

61°59'25"N, 26°38'35"E on koordinaatit josta löytyy Kangasniemen kunta, aavan siitä valtatie kolomentoista kuppeesta. Se on vähä semmone tuppukylä keskel ei mittaa mut silti ihan keskel kaikkee kumminki ku ympäriltä löytyy Jyväskylä, Mikkel, Joutsa, Hankasalami ja Pieksämäki. Se ei ollut mikkä heleppo homma nuorelle työlle yrittää muodostaa jonninmoista identiteettiä, kun myö ite asuttii mual-la Keski-Suomen rajalla, mutta kylä ite on kuuluvinnaa jonkisorttisesti Mikkelin piiri Etelä-Savvoon. Kyllä miä yhä ihteni enemmä savolaeseks lasken, vaekka enhä miä vieläkkä Mikkelistä juur muuta tiä ku Visulahen.

Het piältäpäen Kangasniemen kirkonkylä näättää meleko ankealta. Toesaalta, ei-pä oekee ihmekkää ku kunnan väestöihheys hippoo viittää nuamoo neliökilomet-rillä. Siinä riittää muata, mehtää ja vesistöö jokkaaselle. Nii, siitä Puulasta ollanki yly-peitä mutta ei-pä oikei ihmekkää: sen ansiosta mökkiläiset tulloo ja lissää väkimäärää puolella kesäsin ja pikkupitäjäänki suahaan jottai elämää.

Mualimankartalle Kangasniemi on piässy monestikkiin. Se on tullunna valituks Suomen kauneimmaks kunnaks oikeen televisiossa. Oikeen kansainvälistä mainet-ta se tuassiinsa niitti ysykyläluvun lopulla ku Kutemajärven kylällä järjestettiin seksi-festivaaleja. Sillon oikeen BBC:n toimittaja oli soitellu kunnanjohtajalle ja kyselly jos jonninlaisia seksikysymyksiä. On vuan niitä muitaki kummia tapahtumia ollunna, nii heteromarsseja ku vuoden kylähullu -äänestyksiäkkii. Kettä ei varmaa yllätä ker-toessan, et kunnanvaltuustosta löytyy enite kepulaisii ja toeseks enite perussuo-malaisii.

Mutta löytyy Kangasniemeltä korkeekulttuuriiki. Joka vuosi järjestettää Musiikkivi-i-kot, mutta ehä se oekee kangasniemeläisten tapahtuma ole. Sen sijaan monet kun-talaiset on löytäneet golfkentän riemut ja tällä uuvella harrastuksella mualaisetki piäsee kurkistammaa muiden ku tuulipukukansalaisten elämätä.

Pienistä paikoista meinaa palavelut karata ja niin meinaa Kangasniemeltäkkii. Ei oo enää vuosii näkyny Kela taikka Työkkäriä, polliisikki män joitai vuosia sitte. Su-apahan peräkylien juopot ajella kaekeessa raahassa. Yks palavelu kuitenkin on ja pys-syy. Bar Tigerilla, Karhunpesällä ja Pikku-Päkällä ei nykysten alkoholikulutustilasto-jen mukkaan ole tulevaesuuvessa mittään hättää.

Laura Pylvänäinen

MIHIN MENNÄ VAPPUNA?

Uhkaako vappuviikkoosi tulla välipäiviä? Älä hätäile, vaan katso menovinkit Jylkkärin nettisivuilta! Kokosimme vapun tienoon kaikille avoimia opiskelijatapahtumia Jyväskylän kartalle.

Vappukartta sijaitsee Jylkkärin nettisivuilla osoitteesta www.jylkkari.fi.

PASKAT KOTISEUDUT NYT NETTIKARTALLA!

Paska kotiseutu on Jylkkärisä vuonna 2006 alkanut juttusarja, jossa opiskelijat haukkuvat kotipaikkakuntansa omalla murteellaan. Kokosimme kaikki palstalla ilmestyneet kirjoitukset nyt Suomen kartalle.

Interaktiivinen kartta löytyy Jylkkärin verkkosivuilta osoitteesta jylkkari.fi/paskakotiseutu

voi hyötyä vähennyksistä

RAHA. Verovähennykset tarjoavat säästömahdollisuuksia esimerkiksi kesätöitä tai freelance-keikkoja tekeville.

VEROVÄHENNYKSET voivat tuoda helpotusta myös opiskelijan kukkarolle. Opintoihin liittyviä kuluja ei verotuksessa valitettavasti voi vähentää, mutta sivutyöhön tai kesätöihin liittyvät kulut ovat vähennuskelpoisia pitkälti samojen periaatteiden mukaisesti kuin kokopäivätyönkin.

”Esimerkiksi matkakuluja, jotka ovat tyypillinen esimerkki vähennyksistä, saa vähentää ihan yhtälailla. Matkakuluissa omavastuu on kuitenkin 600 euroa, eli tätä pienempien summien ilmoittamisesta ei ole hyötyä”, kertoo ylitarkastaja **Sirpa Rinne-Nirva** Verohallinnon henkilöverotuksen ohjaus- ja kehittämissyksiköstä.

Vähennys hyväksytään halvimman kulkuneuvon mukaan tietyin rajoituksin. Jos siis taittaa työmatkansa omalla autolla, vaikka julkisilla kulkuvälineilläkin pääsisi perille kohtuullisilla odotusajoilla, hyväksytään vähennys julkisen liikenteen mukaan.

Vähennykset pienentävät verotettavan ansiotulon määrää, josta maksettavien verojen osuus lasketaan.

TOINEN mahdollisuus verovähennyksiin ovat muut tulonhankkimiskulut, joita voi vähentää, jos työnantaja ei tarjoa laitteita tai tiloja käyttöön. Palkkatuloa saaneelta niitä vähennetään verotettavan ansiotulon määrästä automaattisesti 620 euroa, mutta kuitenkin enintään palkkatulon määrä. Jos opiskelija joutuu töidensä puolesta tekemään tätä enemmän hankintoja, kannattaa verovähennyskelpoisuutta pohdita.

”Muita tulonhankkimiskuluja harvemmin on tavallisella työssäkäyvällä tai opiskelijalla, kun työskentely tapahtuu yleensä työnantajan tiloissa ja työnantajan tarjoamilla laitteilla. Tyypillisiä ammattiryhmiä, joilla näitä kuluja on, ovat esimerkiksi freelancerit tai opettajat, jotka joutuvat työskentelemään kotona”, Sirpa Rinne-Nirva toteaa.

Tulonhankkimiskuluihin lasketaan esimerkiksi laitehankinnat, ammattikirjallisuus ja työhuonevähennys. Jos esimerkiksi haluaa, että tietokoneen hankinta huomioidaan verotuksessa, kannattaa Rinne-Nirvan mukaan

kertoa selvityksessä työn sisältö, mikä työskentelyaika on ollut, montako tuntia päivässä työvälinettä on jouduttu käyttämään sekä työvälineen ostoai-ka ja hankintahinta.

”Ja sittenkin voi olla, että varmistetaan vielä mahdollisesti kysymällä lisätietoja, että eikö työnantaja tarjonnut mahdollisuutta työskennellä heidän laitteillaan.”

Työhuoneesta puolestaan voi vähentää 205 euroa, jos käyttää asuntoa satunnaisesti sivutulon hankkimiseen.

TYÖSKENTELÄJÄN ilmoittaminen on olennaista siksi, että vähennyksen suurteen vaikuttaa se, missä määrin hankintaa on käytetty työskentelyyn. Esimerkiksi viikon työskentely tuskin vielä poistaa osaakaan laitteen hankintahinnasta, mutta kolmen kuukauden kokopäiväinen työskentely voi olla jo eri asia.

Vastaavasti vaikkapa valokuvausta opiskelevan ja satunnaisia kuvauskeikkoja tekevän voidaan katsoa käyttävän kuvauskalustoa ja kuvankäsittelyohjelmia sekä työskentelyyn että opiskeluun, mikä vaikuttaa vähennykseen.

Hankintoihin liittyvät kuitit tulee säilyttää.

”Kannattaa kerätä vuoden aika-

na vaikkapa kirjakuoreen kuitit niistä hankinnoista, joita arvelee vähentävänsä. Jos haluamme tarkistaa jotain ilmoituksesta, niin pyydämme sitten kuitit”, Rinne-Nirva selittää.

Lisäksi vähennyksiin voi ilmoittaa muun muassa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut.

VEROVÄHENNYKSET

- Verovähennykset pienentävät maksettavien verojen määrää.
- Verotettavista ansiotuloista voi vähentää muun muassa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut, asunnon ja työpaikan väliset matkakulut, tulonhankkimiskuluja, kuten työhuonevähennyksen, laitehankinnat ja ammattikirjallisuuden, ja viikonloppumatkat, jos työskentelee ja asuu työn vuoksi eri paikakunnalla kuin perhe.
- Vähennykset voi ilmoittaa Veroilmoitusverkossa -palvelussa.
- Lisätietoja verovähennyksistä ja niiden määrästä saa esimerkiksi esitetytyn veroilmoituksen täyttöoppaasta, joka toimitetaan esitetytyn veroilmoituksen mukana, sekä vero.fi-sivustolta.

teksti & kuva **Anna Näveri**

70-LUVUN SELLERIBOOLIA

VAPPU. Harjun haalariväkeä voi viihdyttää vaikkapa tarjoilemalla selleriboolia neljän vuosikymmenen takaa. Jymy-yllätys janoisille!

Selleri- ja omenabooli on valmistettu 70-luvun kotikokki-skenessä vaikuttaneen Mestarikokki-reseptikerhon keräilykortin ohjeesta. Raikkaan yllättäjän roolia esittää selleri, jota komppaa tutun hapokas omena, valkkari ja kuohari. Voisiko tässä olla huojennus hillomunkin rasvaamalle kitalaalle?

Mestarikokin ohjeessa neuvotaan hyödyntämään juhlavissa booleissa hedelmien lisäksi vihanneksia ja juureksia. Alkuunsa erikoiselta kuulostava vinkki toimii ainakin sellerin kohdalla. Valmiissa seoksessa sellerin edustus on vahva, mutta ei liian peittävä. Vaalea rommi maistuu, samoin viini. Koeveriossa ohjeen juuriselleri tosin vaihtui lehtiselleriin, sillä jälkimmäinen sopii koristeeksi paremmin. Myös fenkolia voi kokeilla boolissa.

Kaikkiaan selleri- ja omenabooli on helppo valmistaa ja se on mukiinnevä nautittava. Hapokasta on, mutta

ei liian. Eikä vapun booliin ole pakko laittaa kolmea pulloa viiniä, kivennäisvesikin kelpaisi.

Selleri- ja omenabooli

10-12 ANNOTA

- 250 g selleriä
- 3 rikkaan hapanta omenaa
- 2 rkl hienoa sokeria
- 1½ dl rommia
- 2 pulloa kylmää valkoviiniä
- 1 pullo kylmää kuohuviiniä

KORISTELU

- sitruunan kuorta, omenaa tai lehtiselleriä

LEIKKAA SELLERI ja omenat mahdollisimman ohuiksi viipaleiksi. Pane viipaleet sokerin kanssa kerroksittain suureen lasimaljaan. Lisää rommi, peitä kannella tai foliolla. Pane malja jääkaappiin tunniksi.

Kaada hyvin jäähdetty valkoviini joukkoon. Pane malja taas jääkaappiin, nyt noin puoleksi tunniksi. Ota malja jääkaapista, lisää kuohuviini.

Leikkaa sitruunan keltainen kuori pitkiksi suikaleiksi perunankuorimisveitsellä. Korista lasin reunukset suikaleilla. Myös sellerinvarsi tai omena-viipaleet käyvät. Tarjoile.

Hifistelylisän hakijoille vinkki: boolin voi valmistaa, kuljettaa ja tarjoilla isossa lasisessa säilykepurkissa. Toisin kuin boolimaljan, lasipurkin voi sulkea kuljetusten välillä. Purkki on muutenkin kuin räväkkä indiesointu skumppapullojen vappuisessa valtavirrassa.

Perjantai 17. huhtikuuta: 30, flirty and thriving

Perjantai-iltana 30-vuotias Jyrock veti omien puheidensa mukaan ”mökin täyteen”. Tungos ei tullut yllätyksenä, sillä tapahtuman järjestäjät olivat pitäneet huolen monipuolisesta musiikkivalikoimasta. Tänä vuonna oman erikoisuutensa tunnelmaan toivat ennakkoon kuvatut videojuonnot.

MANTARAYN ALOITTAESSA festarit väki vasta kerääntyi vähitellen paikalle. Joillain vipatti tanssijalka, mutta suurin osa vielä ujosteli kiinni takaseinässä. Yhtyeen eterisen oloinen lavaveto keräsi kylä kiitosta. Hyvin soljuva musiikki sopi täydellisesti Jyrockin alakerran tunnelmaan ja festareiden hyvällä maulla toteutettuihin lavasteisiin.

Hieman myöhemmin yläkerran lavan avasi huikea yhden naisen spehtaakeli **The Hearing. Ringa Mannerin** välitön asenne teki keikasta jollain tapaa äärimmäisen kotoisan. Esityksessä yhdistyivät vaivattomasti uusi, vielä levyttämätön materiaali ja vanhempi tuotanto. Menosta pystyi lukemaan, että yleisön lisäksi laulaja oli itse huippufiilikissä uudesta musiikistaan.

Oceans ja **NYOS** jakoivat yleisön alakertaan ja terassille. NYOS:n kova setti keräsi niin valtavasti yleisöä, että takarivissä varpistelleiden keskuudessa kuului supinaa siitä, esiintykö siellä kukaan kun mitään ei näkynyt. Muusikkokaksikko olikin lavan sijaan vallannut tanssilattian edustan ja tamppasi sitä älyttömän kovalla sykkeellä. Yleisön joukossa fiilistellyt DJ-kaksikko **Soulrokker** ja **Dynamiitti-daami** naureskelivat laittaneensa yläkerrassa kokoelmalevyn soimaan, jotta irtoaisivat katsomaan keikkaa.

ILOKIVELLÄ MAJAILEVA improvisaatioteatteri Mikäklubi sai kunnian juontaa videolla lauteille belgialaisen **BRNS**-yhtyeen. Englannin kielen sanasta ”brains” jalostettu nimi aiheutti juontajille kikatusta ja ääntämyksellisiä hankaluuksia. Pieni takertelu jatkui myös bändin omissa juonnoissa heidän ilmoittaessaan esiintyvänsä ensimmäistä kertaa Suomessa. Miesten välitön esiintyminen kuitenkin lähinnä lisäsi keikan nautinnollisuutta. Tässä vaiheessa iltaa myös ujut suomalaiset uskaltautuivat tanssimaan vapaammin.

BRNS veti keikallaan yläkerran täyteen kuuntelijoita ja trooppinen ilmasto oli taattu. The Hearingin Ringa Mannerista aiemmin inspiroituneet lähtivätkin siitä terassille tuulettumaan ja kuuntelemaan **Solano**-yhtyeen ja **Profettes**-duon fuusiota. Terassin rajallista tilasta ja ilman viileydestä huolimatta tuoreenoloista elektromusiikkia soittava kokoonpano sai kiitosta hyvästä lavameiningsistä. **Solano+Profettes** päätti terassiteltan illan, mutta nostatti tunnelmaa niin rytinällä, että osa porukasta jäi tanssahtelemaan telttaan vielä yhtyeen lopetettuaakin.

ILLAN PAHIMMAT kliseet taidettiin kuulla Jyväskylän kaupunginjohtajan suusta tämän toivottaessa tervetulleeksi **Aivovuodon**. Juonossa keskityttiin myhäilemään sille, kuinka 30-vuotias jaksaa vielä rokata yliopistoruokalassa. Hymistelyn jälkeen aivan päinvastaisella tunnelmalla ladattu keikka veti porukan sekaisin. Selvää oli ainakin se, että yleisön riveissä seisoivat useita faneja. Niin vapautuneita juhlijat eivät kuitenkaan olleet, että olisivat esiintyjien pyytäessä nousseet lavalle riimittelemään *Seinä seinä seinä seinä*.

”Ei väkisin, me vedetään tää sit keskenämme, kiitti vaan”, heitti raptrio ujolle yleisölleen.

Loppuun asti jaksaneen festarikansan illan huipensi **Jaakko Eino Kalevi**. Laulaja itse oli kuin suoraan 1960-luvun hippiliikkees-
tä ja rumpalikin vaikutti nousseen jonnekin korkeampiin sfääreihin. Musiikillisesti kokoonpano sopi täydellisesti tähän kohtaan iltaa. Utuisesti soljuvat kappaleet olivat oivallisia hieman väsyneeseen huojuntaan. Musiikin liukuessa eteenpäin luonnollisesti kuulija saattoi rauhasa antaa ajatustensa harhailla. Jos tietoisuus olisi ääni, se ääni olisi Jaakko Eino Kalevilla.

tekstit Aino Vasankari kuvat Joonas Pikkarainen

30 vuotta ruokalarokkia

Dune Rats

Minä se olin! – kertomuksia kulisseista

JYROCK ONNISTUU vuosi toisensa perään keräämään ison joukon taustavoimia puuhastelemaan tapahtuman toteutuksen eteen. Tänäkin vuonna festarit eivät olisi toteutuneet ilman ahkeria työläisiä.

Vuonna 2010 Rentukan pubivisasta Jyrockin silloiseen työtiimiin rekrytoitu **Mika Tompuri** oli työryhmässä mukana viidettä vuotta. Tänä vuonna perjantain tuotemyynnissä työskennellyt Tompuri iloitsi yläkerran myyntipisteen sijainnista. Sieltä käsin oli hyvä kuunnella esiintyjä ja hallinnoida myyntipisteen energiakuulaa.

Lipunmyynnin **Emma Ahveninen** oli ensimmäistä kertaa talkoolaisena mukana festareilla ja myhäili tyytyväisenä **Pape-ri T:n** olevan hänelle festareiden ykkösjutu. Ahvenisen mukaan Jyrockista ei välttämättä tarvitse tietää kovin montaa artistia; Jyrock itsessään on vetovoimainen tapahtuma, jonka hyvällä maulla valitut artistit ja yleisön kattoon nostama fiilis takaavat hyvät bileet joka tapauksessa.

Perjantaina yläkerrassa festareiden musiikkitarjontaa fiilisteli ruoantuoksun keskellä **Janne Peräaho** tiimeineen. Hyvä fiilis

näytti jatkuneen läpi yön, mutta kokki ennakoi festariuupumuksen iskevän työläiseen viimeistään sunnuntaina.

Ekana iltana väsymys ei ollut kuitenkaan vielä iskenyt työmyyriin. Järjestyksenvalvojana festareilla puuhasteleva **Atte Vallinen** uskoi tulevaisuutta hommiin lauantainakin. Ensimmäistä kertaa Jyrockiin osallistunut Vallinen ylisti tapahtuman hyväntuulista meininkiä.

”Kyllä tänne uudestaan tulisi!”

Festareille jalkautui myös nettiradio Radio Hear, joka lähetti festariohjelmaa koko

viikonlopun ajan.

”Diggailen Jyrockin musiikkivalintoja ja kyllä tässä pääsee mukavasti itsekin seuraamaan tunnelmaa”, hymyili yläkerran lavan nauhoituksesta vastaava **Samuli Heikki**.

Festareiden onnistunut ulosanti ei yllättä, kun tietää kuinka inspiroituneita työntekijöitä tapahtuman kulisseissa pyörii. Jyrock pitää huolen omistaan ja siitä, että festarikausi avataan autenttisesti ja tyyllillä. Mitä olisivatkaan festarit ilman lämmitä olutta?

FESTIVAALI. Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan Jyrock-sisäfestivaali täytti tänä keväänä 30 vuotta. 17.-18. huhtikuuta järjestetty festivaali tarjosi jälleen monipuolisen kattauksen omaperäisiä esiintyjä.

Jaakko Eino Kalevi

NYOS

Lauantai 18. huhtikuuta: Asennemusiikkia puhtain jauhoin

Toisena festaripäivänä huomasi, että ensimmäinen ilta on vaatinut veronsa. Illan avannut **LOVE SPORT** jammaili yleisön vähydestä huolimatta rennolla meinigillä. Ei varmasti ole helppoa olla väsyneen festarikansan ensimmäinen viihdyttäjä, mutta bändi suoriutui tehtävästään hienosti.

Yläkerrassa iltaa jatkoi suomirockin pelastajaksikin tituleerattu **SaijaaSaijaa**. Yhtyeen vapautunut keikka oli täynnä hyvää energiaa ja raikkautta. Omalla tyylillä tehtyä suomirockia oli miellyttävää kuunnella, kun bändi itsekin näytti nauttivan olostaan. Yleisössä ilmapiiiri ei vielä ollut täysin vapautunut ja kuuntelijat jättivätkin siistyneen puoliympyrän lavan edustalle.

KÄVIJÄMÄÄRÄT ALKOIVAT näyttää lupaavammilta kun **22-Piste-pirkon Asko Keränen** toivotti videojuonossaan brittiläisen **All We Are:n** lavalle. Monikulttuurinen kolmikko sai viimein yleisön imeytymään kiinni lavan reunaan ja jopa tanssimaan. Harmillisesti AWA:n live-esiintyminen ei yltänyt samalle tasolle yhtyeen levyyn kanssa. Bändi saattoi tosin kärsiä myös huonosti toimivasta miksuksista, sillä rumpujen päällekyvä ääni muutti musiikin luonteen turhan rockiksi.

Samaan aikaan terassiteltan seinää tärisytti **Van Dammes**. AWA:n keskittyessä perinteisiin ”nice to be here” -välispiikkeihin Van Dammes myi kappaleiden välissä t-paitojaan ja tarjosi edessä mosh pitanceelle vaihtarille viinaa. Yhtyeen esiintyminen oli täynnä naurua ja kontakti yleisöön toimi. Viimeisten kappaleiden aikana tasajalkaa hyppivät sekä bändi että yleisö.

KOKONAISUUDESSAAN Jyrockin toinen päivä sisälsi paljon raskaamman kattauksen kuin ensimmäinen. Yhtye toisensa perään lavalle nousi entistä rajumpaa asennemusiikkia soittavia artisteja.

Tästä hyvänä esimerkkinä oli illan puolessa välissä yläkerran aivan täyteen vetänyt australialainen **Dune Rats**. Bändin esiintyjät kutsuivat valokuvaajansa avaamaan keikan laululla, minkä jälkeen mieluullisesti eteensä tuijottaneet muusikot aloittivat rymisevän soittonsa. Bändin stoner pop todella kävi päälle, eikä anarkistisissa välispiikeissä juuri säästely. Keikan aikana nähtiin myös Van Dammesin humalluttaman vaihtarin paidaton hyppy lavan reunalta yleisöön.

HIKISESTÄ yläkerrasta oli keikan päätteeksi hyvä paeta alakerran unenomaiseen tunnelmaan. **Shivan Dragn** toi lauantaan tarjontaan oivallisen lisän rauhoittavaa elektronista musiikkia. Yhtyeeltä ei ole vielä äänitteitä, joten kaksikon keikat ovat ainoa tapa päästä uppoamaan kepeästi liplattavaan tunnelmaan.

Kylmäkön terassiteltan illan päätti **Kesä**. Intensiivistä musiikkia soittava kokoonpano keräsi ison yleisön viileydestä huolimatta. Harmillisesti lyriikat hieman puuroutuivat ja teltan takaosassa niistä oli vaikeaa saada selvää.

Illan päätösesityksen lähestyessä yleisöä saapui paikalle kiihtyvällä tahdilla. Ei siis ihme, että toiseksi viimeinen esiintyjä, **Paperi T**, veti yläkerran täyteen. Poikkeuksellisen sulavasti räppäävä artisti oli yksi illan mielenkiintoisimpia.

JYROCK HANKKI 30-vuotissyntymäpäivilleen aikamoisen lopetuksen. **Lapkota** näkyi ja kuului pitkä historia. Esiintyminen oli varmaa ja rentoa. Bändin rooli Jyrockin toisen päivän artistikattauksessa oli vaikuttava. Illan tuotemyynnistä yli puolet oli Lapkon fanituotteita ja osa yleisöstä oli selvästi tullut katsomaan sunnuntailipun hinnalla ainoastaan **Ville Maljan** minisortseja. Muista esiintyjistä poiketen Lapkon aikana lavanreunalla piti vahtia kaksi pälyilevää järjestyksenvalvojaa. Yleisön reaktioista päätellen yhtye oli kaiken odotuksen arvoinen. Laulaja naureskeli välispiikeissään, että oli jo pelännyt porukan olevan siinä vaiheessa festareita aivan unesaa, mutta yleisö yllätti ja oli kuin juuri herännyt.

Rock-painotteisuus myös häiritsi

TOINEN FESTARIPÄIVÄ oli kokonaisuudessaan äärimmäisen rock-painotteinen. Asiaa harmitteli lähinnä elektronisen musiikin perässä Jyrockiin tullut **Annika Mällinen**.

Jos kyseessä olisivat olleet pelkät rock-festarit rap-mausteilla, kokonaisuus olisi Mällisen mielestä ollut todella onnistunut. Artistikattauksessa oli kuitenkin hänen makuunsa liikaa samankaltaisuutta ja tasapaksuutta. Kolmatta kertaa Jyrockiin osallistunut Mällinen oli tänä vuonna ensimmäistä kertaa pelkästään yleisön jou-

kossa. Aiempina kertoina Mällinen on itse ollut esiintymässä ja talkoolaisena. Eniten kehittämistä hänen mielestään vaatisi terassiteltta, joka on vuosi toisensa perään ollut kylmä ja vähiten koristeltu. Se on harmillista, sillä muuten festareiden yleisö on yleensä hyvinkin onnistunut. Juhlavuoden erikoisuudelle, videojuonnoille, Mällinen ei juurikaan lämmennyt.

”Onhan se ihan eri asia, onko joku personoidusti juontamassa vai ei, mutta ymmärtäähän tämän kun on juhluvuosi.”

Mällisen mielestä videojuonnot kui-

tenkin toteutettiin hyvin. Joukosta löytyi kuuluisien muusikoiden henkilökohtaisia muistoja Jyrockista yleisluontoisempien juontojen lomassa. Muusikoiden kommentteja oli hauska kuulla ja ne toivat tilaisuuteen oman vivahteensa. Ne olivat vähän kuin syntymäpäiväkortteja Jyrockille. Vaikka Mällinen ei osallistunut festareille kenenkään erityisen artistin takia, hän totesi **Jaakko Eino Kalevin** olleen hänen oma henkilökohtainen suosikkinsa.

”Me oltiin festareiden parhaat”, kompasi myös yleisön joukossa molempina

päivinä pyörinyt Jaakko Eino Kalevi.

Perjantaina mies ehti tosin nähdä vain alkuillan esiintyjät. Niistä mieleen jäi parhaiten **The Hearing**, jonka keikkaa mies kiitteli. Muuten muiden yhtyeiden kuunteleminen ei juurikaan vaikuttanut miehen esiintymisfiiliksiin. Festaritunnelmaan päästiin, ei muuta.

Kokonaisuutena Jyrock oli Jaakko Eino Kalevin mielestä tänäkin vuonna hyvä. Kuinka mones kerta tämä sitten oli?

”Sadat”, mies totesi vakavalla naamalla.

Alhassane Keita piti Jyväskylän yliopistossa maaliskuussa kaksi afro-tanssituntia, joille osallistui innostuneita toisen vuosikurssin liikunnanopiskelijoita ja liikunnan sivuaineopiskelijoita.

tekstit **Juho Takkunen** kuva **Unto Luoto**

”AFROTANSSI VOI MUUTTAA ELÄMÄN”

PERINNE. Guinealainen Alhassane Keita on tanssija kuten isänsä ja isoisänsä ennen häntä. Nyt Keita opettaa afrotanssia suomalaisille.

Afrotanssija ja tanssinopettaja Alhassane Keita, 34, katsoo rauhallisesti silmiin ja aloittaa vahvalla länsiafrikkalaisella ranskalla.

”Tanssi on jotain, minkä tuntee ensin veressään.”

Keitan isä, kuten hänen isoisänsäkin, oli tunnettu guinealainen tanssija, koreografi ja opettaja. Länsi-Afrikassa muusikon ja tanssijan työ siirtyy isältä pojalle.

KEITAN ISOISÄ oli myös Hamanan alueen johtaja. Hamana on historiallinen valtio, joka oli olemassa jo keskiajalla ennen ranskalaisten siirtomaaisäntien tuloa Länsi-Afrikkaan. Hamana kuului mandé-kansojen muodostaman suureen Malin keisarikuntaan. Keitan kotikaupunki Kouroussa oli sen pääkaupunki.

Kouroussa on djembékulttuurin sydänmaita. Euroopassakin laajalti tunnettu djembé on käsillä soitettava karahvin muotoinen rumpu, joka muodostuu yhdestä puusta koverretusta rungosta ja kireäksi viritetystä vuohen- tai lehmännahasta. Guinealaiseen musiikkiin kuuluu paljon muitakin soittimia, esimerkiksi doundounrummut ja kosketinsoitin balafon.

Guineassa tanssi ja soitto kuuluvat elämän erilaisiin tilanteisiin ja rituaaleihin. Esimerkiksi Keitan bravuuri Doundounba on vahvojen miesten tanssi ja Kassa sadonkorjuutanssi. Rytmejä ja tansseja on tuhansia erilaisia Guinean eri puolilla, ja ne yhdistävät eri yhteiskuntaluokkia.

”Tanssi on myös liikuntamuotome, ja sillä on tärkeä rooli kasvatuksessa, sosiaalisessa elämässä ja viestinnässä”, Keita luonnehtii.

GUINEASSA ON laaja tanssi- ja musiikkikoulutusjärjestelmä, joka on peruja aikakaudelta sen jälkeen, kun maa vuonna 1958 itsenäistyi siirtomaaisännästä Ranskasta. Presidentti **Sékou Touré** loi Guineaan afrikkalaiseksi sosialismiksi luonnehditun järjestelmän, jossa kansa pyritti yhtenäistämään. Tämä tapahtui korostamalla perinteisten taiteiden ja kansallissankareiden merkitystä ja luomalla yksittäisten kanssiryhmien identiteettien tilalle guineaalaista identiteettiä. Maan eri alueille perustettiin tanssi- ja soitto ryhmiä, jotka kilpailivat keskenään.

Kuinka Keita itse innostui tanssista? ”Minussa syntyi vahva tunne tanssia kohtaan. Ihailin paljon eri rytmien tanssijoita. Olin erittäin utelias ja halusin tanssia. Jo kun olin viisi-kuusivuotias, monet ihailivat tanssitaiteijani sanoen: ”vau, mikä loistava tanssija, hän on kuin isänsä”, Keita muistelee.

Tärkeimmän osan tanssioppia Keita sai isältään, jolla oli useita tanssi- ja teatteriryhmiä. Isänsä kuoleman jälkeen Keita perusti Guineassa useita tanssiryhmiä, jotka osallistuivat 1990- ja 2000-lukujen taitteessa Länsi-Afrikan maiden välisille tanssi- ja musiikkifestivaaleille useissa maissa, esimerkiksi Malissa ja Gambiassa. Festivaaleilla esitellään oman maan musiikki- ja tanssi-perinnettä muille ja kerrotaan esimerkiksi perinteisiä vertauskuvallisia afrikkalaisia satuja.

VIUDEN 2006 Femutrac-festivaali oli tärkeä hetki Keitan elämässä. Guinean kulttuuriasioista vastaava johtaja innostui nähdessään Keitan tanssivan ja valitsi hänet Les Ballets Africainin jäseneksi. Kyseessä on maailmankuulu Guinean kansallinen tanssiryhmä, joka edistää länsiafrikkalaisia soitto- ja tanssiperinteitä ja on esiintynyt ympäri maailmaa, esimerkiksi Suomessa vuonna 1997.

Les Ballets Africainin mukana Keita esiintyi aina siihen asti, kunnes hän tapasi Guineassa tanssia opiskelleen suomalaisen **Lilli Rannikon**. Rannikko teki Keitan kanssa yhteistyötä ja päätti järjestää hänet ja toisen Ballets Africainin

tanssijan **Sorel Contén** Suomeen kurssi- ja keikkakiertueelle. Vaikka viisumien saaminen guinealaisille olikin vaikeaa, kiertueet lopulta järjestyivät vuosille 2012 ja 2013. Niiden aikana Keita opetti tanssia Helsingin lisäksi esimerkiksi Jyväskylässä, Turussa ja Raumalla ja Isojoella.

Toisen kiertueen jälkeen Rannikko ja Keita päättivät mennä naimisiin ja Keita muutti Suomeen. Keitalla ja Rannikolla on Helsingissä oma Dounya Fanyi Fan -bändi ja samanniminen yhdistys, joka järjestää tanssitunteja, -kursseja ja -leirejä Guineassa.

”Nyt minusta on tullut suomalainen ja vaimostani afrikkalainen. Luulen, että kulttuurivaihto on saavuttanut huipukohtansa”, Keita toteaa ja nauraa.

Keita viihtyy Suomessa demokraattisen järjestelmän ja tasa-arvon takia.

”Se, joka puhuu kulttuurista, puhuu demokratiasta. Ja se, joka puhuu demokratiasta, puhuu elämästä. Elän unelmaani täällä.”

Tasa-arvo kuuluu myös afrotanssiin. Tanssinopettajan ei Keitan mielestä pidä esittää olevansa suuri stara.

”Olet sitten aloittelija tai edistynyt, sinun täytyy näyttää tunteesi samalla tavalla. Afrikkalainen tanssi voi muuttaa elämän”, Keita päättää.

NYT MINUSTA ON TULLUT SUOMALAINEN JA VAIMOSTANI AFRIKKALAINEN.

Jyväskylä on afrokaupunki

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON liikuntakasvatuksen laitoksen tanssipedagogiikasta vastava lehtori **Mariana Siljamäki** on opettanut afrotanssia Jyväskylässä vuodesta 1992. Pitkien perinteiden takia Jyväskylää voi Siljamäen mielestä kutsua afrokaupungiksi.

”Afrolla on paljon eri-ikäisiä ja taustaltaan erilaisia aktiiviharrastajia, tosin nuoret suosivat enemmän katutanssia”, Siljamäki sanoo.

Afrotanssin harrastajien ikähaarukka on Siljamäen mukaan poikkeuksellisen laaja, mikä luo yhteisöllisyyttä ikäluokkien välille. Suomalaisia afrotanssissa kiehtoo tanssin ilo ja energia. Kiinnostus erilaisiin kulttuureihin ja halu kokeilla jotain erilaista yhdistävät afrotanssin harrastajia, ja joukossa on Siljamäen havaintojen mukaan paljon korkeakoulutettuja ihmisiä.

”Afrotanssin liikekieleeseen pääsee hyvin mukaan, vaikkei olisi tanssinut koskaan mitään. Kyseessä on fyysinen, kokonaisvaltainen tunne, johon kuuluu liikkeen ja rytmin yhteys.”

Kyrvän yliote

Penis penis penis. Hoimme tätä lukioaikani kaveripiirissä, se oli meidän leikkimme ja kisamme. Sanaa piti toistaa aina vain kovempaa: lopulta huutaen. Nopeiten nauranut hävisi. Tuttu leikki liittyy myös hokemaan nispe nispe nispe.

Vaginaa emme hokeneet. Valinnan taustalla hämmöttää vanha kunnan fallossenttrinen kulttuuri, josta ei enää puhuta tarpeeksi. Fallossymboleille saatetaan naurahtaa arkikeskusteluissa, mutta tarkkanäköisemmät huomiot jäävät usein tekemättä.

Ajatellaanpa suomen kielen sanastoa. Meillä on penikselle asiallinen ja suomeen istuva sanansa siitin. Vastaavaa sanaa ei ole naisen ulkoisia sukupuolielimiä kuvaamaan. Epäasiallisuuksia kyllä riittää – tärkeimpinä vittu ja pillu – mutta muutoin on vain auttamatta vanhentunut ja häpeään liittyvä häpy, anatominen synnyttimet sekä harvoin käytetty lainasana vulva. Emätin viittaa ulkoiset elimet ja kohdun yhdistävään putkeen, kuten vaginakin.

Sanastolliset aukot kertovat yleensä kulttuurista ja arvomaailmasta. Esimerkiksi lapsen menettämistä pidetään niin kamalana, ettei lapsensa menettäneelle ole edes omaa sanaa, vaikka vanhempansa menettäneet ovat orpoja ja puolisonsa menettäneet leskiä. Mutta mikä niissä naisen elimissä on niin kamalaa, ettei niille voi olla omaa asiallista nimeä?

Nimettömyys voi toki selittyä sillä, ettei niin ihanaa asiaa kuin naisen ulkoisia sukupuolielimiä tahdota pilata liialla lokeroinnilla ja asiallistamisella. Se tahdotaan pitää hieman mystifioituna, sitä tahdotaan lähestyä kiertoilmauksin, kuten **Lönnrotin** keräämässä kansanrunossa: ”Kutsutahan kultaiseksi, / sanotan saxan sormuseksi, / omena oma nimensä.” Runo on julkaistu *Suomen kansan vanhat runot* -kirjasarjan viidennessätoista osassa, johon on lisätty se aineisto, jota aikoinaan ei kehdattu alkuperäisessä sarjassa julkaista.

TOISAALTA NIMETTÖMYYS kertoo uhkan kokemuksesta.

Vaikka vittu on kiinnostanut meitä heteromiehiä, on se myös tuntunut kaventavan sitä, mitä on pidetty miehisenä järkenä. Tästäkin kokemuksesta käy esimerkiksi Lönnrotin keräämä runo, jonka nimi on Vitun vihat: ”Riiväsuu, räiväsuu, / ikuinen pah[an] tekiä / joka viet pojilta mielen, / mielen miehiltä menetät, / paret paljo juoksemahan, / saatat kukkaron kululle.” Alapään tavoittelu tuo kulujakin.

Olisi jo korkea aika seipittää asiallinen sana viittaamaan synnyttimiin, joilla tehdään muutakin kuin synnyttään. Vai onko tosiaan niin, että vielä 2000-luvulla korrekti kielituntee naisen sukupuolielimet ainoastaan lisääntymisen välineinä?

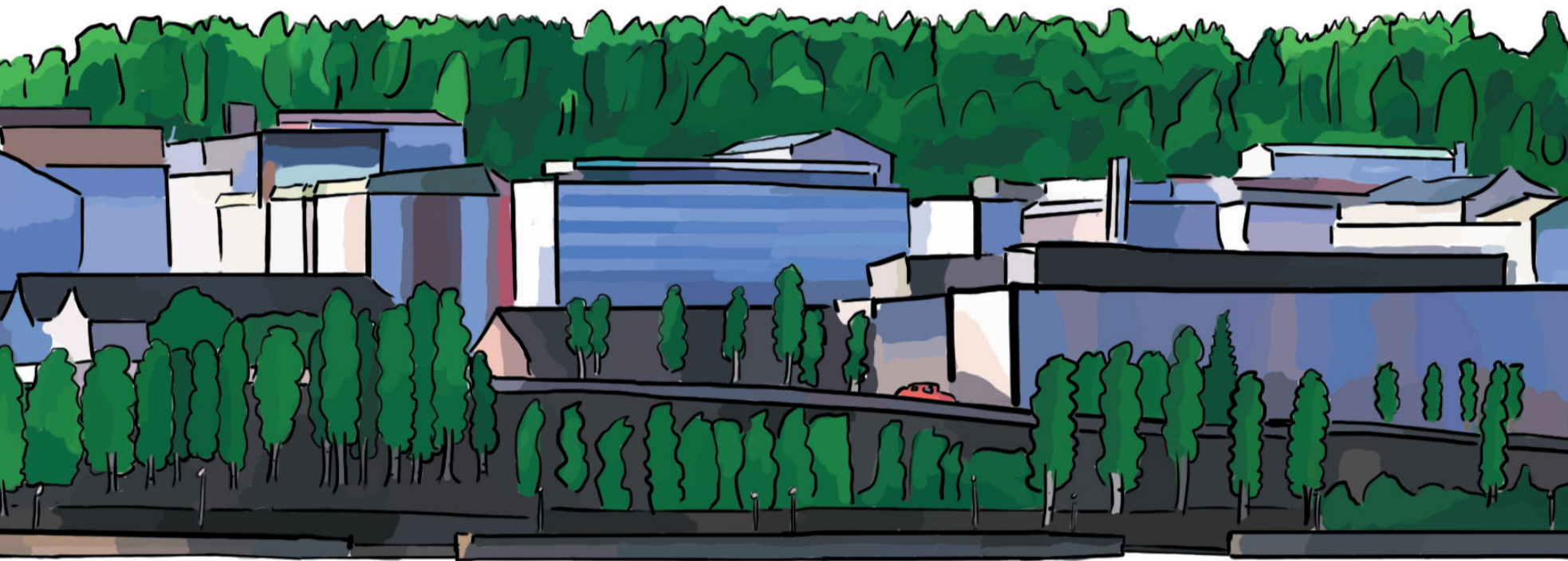
Jani Tanskanen

SANASTOLLISET AUKOT KERTOVAT YLEENSÄ KULTTUURISTA JA ARVOMAAILMASTA.

teksti **Anniina Nirhamo** kuvitus **Arimo Kerkelä**

SUOMEN

IRMA HIRSIJÄRVI on jyvaskyläläinen kulttuurintutkija ja kirjailija. Hän on kirjoittanut tieto- ja kauno-kirjallisuutta, lukuisia tieteellisiä artikkeleita ja käsitteellisiä artikkeleita. Hirsjärvi on väitellyt suomalaisesta science fiction fandomista ja toiminut aktiivisesti Jyvaskylän science fiction-seurassa sen perustamisesta asti.

PAULA RASTAS

Hirsjärven mukaan kirjallisuudentutkimus on ollut Jyvaskylässä aina aktiivista.

”Kirjallisuudentutkimus on keskustellut muiden tekstien ja laajan kulttuurisen kentän kanssa. Siinä mielessä Jyvaskylä on kirjallisuuskaupunki.”

Hirsjärven mielestä Jyvaskylää voi pitää myös suomen kielen kehtona, ovathan sanomalehti- ja kustannustoiminta kukoistaneet täällä Gummeruksen ajoista 1800-luvun lopulta lähtien.

Hirsjärven mukaan Jyvaskylän kirjalliseen kehikseen liittyvät koulutuksen kehitys, sanomalehdistö ja opettajaseminaari. Suomessa opettajilla on ollut tärkeä asema kirjallisuuden eteenpäin viemisessä.

”Kirjallisuus ei koskaan kehity tyhjiössä, vaan on vahvasti vuorovaikutteinen sekä ympäröivän yhteiskunnan että yleisen sivistyksellisen tilanteen kanssa. Se kommentoi yhteiskuntaa ja toimii sen peilinä”, Hirsjärvi toteaa.

Opettajaseminaari tarjosi siis aikanaan yhteisön,

jossa harjoittaa kirjallisuutta ja muuta kulttuuria. Seminaarissa opiskelleista koko kansan tietoisuuteen nousi muun muassa kirjallisuuden uranuurtaja **Minna Canth**.

Viime aikoina kirjallista kulttuuria ovat edistäneet useat Gummeruksen jälkeiset kustantamot, edelleenkin yliopisto sekä Avoimen yliopiston kirjoittajakoulutus, jossa Hirsjärvi on itsekin toiminut opettajana.

”Kirjoittajakoulutus kerta kaikkiaan hienolla tavalla avaa nuorelle aloittelevalle kirjoittajalle kirjoittamisen eri tapoja. Se auttaa kirjoittajia löytämään oman tapansa ilmaista itseään. Olennaista on oman kielen ja oman välineen löytäminen.”

Hirsjärvi korostaa myös Keski-Suomen Kirjailijoiden aktiivista toimintaa ja Seminaarinkadulla sijaitsevaa Kirjailijataloa tapahtumien keskuspaikkana.

”Jyvaskylässä on kyllä erinomaisen paljon kirjallista vipinää”, Hirsjärvi toteaa.

KIRJALLISUUDENTUTKIMUS ON KESKUSTELLUT MUIDEN TEKSTIEN JA LAAJAN KULTTUURISEN KENTÄN KANSSA. SIINÄ MIELESSÄ JYVASKYLÄ ON KIRJALLISUUSKAUPUNKI.

KRISTIAN BLOMBERG on jyvaskyläläinen runoilija, runoutteen keskittyvän kustantamo Poesian perustajajäsen ja Jyvaskylän yliopiston kirjallisuuden tuntiopettaja. Hän on toiminut myös runouslehti *Tuli&Savun* päätoimittajana, runojen kääntäjänä ja kirjoittanut useita runoutta käsitteleviä esseitä.

ALEKSIS SALUSJÄRVI

Blomberg muotoilee asian niin, että Jyvaskylä ei ole kirjallisuuskaupunki, vaan kaupunki, jossa on kirjallisuutta. Kymmenessä vuodessa kaupungista on tullut parisenkymmentä kansallisesti merkittävää uutta kirjailijaa. Blombergin mielestä määrään ei ole ensin osattu ja sitten haluttu varautua, esimerkiksi apurahakenteissa. Kaupungin taloudellinen panostus taiteisiin on hänen mukaansa käytännössä olematonta suhteessa urheilukulttuurin tukiin ja näkyvyyteen.

”Jyvaskylä ei tällä perusteella ole Suomen Ateena vaan Sparta. Myös ajatus siitä, että jos taide ja kirjallisuus on arvokasta, se löytää keinon rahoittaa itseään, edustaa tietynlaista spartalaista selviytymisen ilmapiiiriä.”

Blomberg korostaa jyvaskyläläisen kirjallisuuden kehityksessä yliopistolla kirjoittamista opettavan **Risto Niemi-Pynttärin** vaikutusta. Niemi-Pynttärei kokosi vuonna 2004 yhteen lukemisesta ja kirjoittamisesta vakavasti kiinnostuneita opiskelijoita, joiden kans-

SPARTA

KAUPUNKI. Jyväskylää tituleerataan usein kirjallisuuskaupungiksi. Kysyimme kolmelta keskeiseltä jyväskyläläiseltä kirjallisuusvaikuttajalta, onko tittelissä mitään perää. Ja jos on, mistä Jyväskylän kirjallinen vireys johtuu?

sa hän piti kirjallista salonkia. Tapaamisissa luettiin ja keskusteltiin kirjallisuudesta, ja pyrittiin siihen, että omasta tekemisestä puhumisen kynnyks madaltuisi.

Blomberg vertaa Keski-Suomen Kirjailijoiden toimintaa Niemi-Pynttärin salonkiin. Keski-Suomen Kirjailijat on ollut matalan kynnyksen yhdistys, ja esimerkiksi tekijänoikeuskysymysten sijaan se on keskittynyt luomaan paikallisia mahdollisuuksia. Blomberg kuvaa merkittäväksi tapahtumaksi Kirjailijatalolla aiemmin järjestettyä Kuulutusjuhlaa, jonne kutsuttiin runoilijoita huolimatta siitä, olivatko he julkaisleet vai eivät. Näissä tapahtumissa oli esillä paljon uusia runouden muotoja.

Blombergin mukaan jyväskyläläisiä runoilijoita yhdistääkin genrestä vapautuminen. Myös Blomberg itse järjesti aikoinaan Kirjailijatalolla salonkia, joka syntyi Niemi-Pynttärin mallista ja jota jatkaa **Riikka Ala-Hakula**.

Blomberg ei siis allekirjoita Jyväskylää kirjallisuuskaupunkina, mutta myöntää:

”Vaikka olen itse asianomaisena, niin olen rehellisesti sitä mieltä, että Jyväskylässä on tällä hetkellä poikkeuksellisen hyvää runoutta, poikkeuksellisen hyviä runoilijoita ja poikkeuksellisen paljon.”

**JYVÄSKYLÄ EI TÄLLÄ
PERUSTEELLA OLE SUOMEN
ATEENA VAAN SPARTA.**

RISTO NIEMI-PYNTTÄRI on kirjoittamisen ohjaaja ja tutkija. Hän on keskittynyt tutkimuksissaan verkkojulkaisemiseen ja kirjoittamisen asemaan verkon aikakaudella.

”Sitä, onko Jyväskylä kirjallisuuskaupunki, ei oikeastaan tarvitse miettiä. Se on selvästi Suomen neljän tärkeimmän joukossa. Sen näkee esimerkiksi valtakunnallisissa kirjailija-apurahoissa. Myös Keski-Suomen taidetoimikunnan jakamien apurahojen perusteella kirjallisuus on toiseksi suurin taiteenala. Jyväskylässä on siis paljon kirjailijoita.”

Niemi-Pynttärin mukaan Jyväskylän kirjallinen maailma on alkanut toimia viimeisen kymmenen vuoden aikana. Julkaisevia kirjailijoita on tullut lisää sitä mukaa kun kustantamojen määrä on lisääntynyt. Keski-Suomessa toimii tällä hetkellä myös ensimmäinen kirjallisuuden läänintaiteilija sitten vuosituhannen alun.

Niemi-Pynttäri oli itse perustamassa kirjoittamisen linjaa yliopiston kirjallisuuden oppiaineen alle vuonna 2000. Jo aiemmin Jyväskylä oli keskeinen kaupunki kirjoittamisen yliopisto-opiskelun saralla, sillä kirjoittamisen oppiaine syntyi ensimmäisenä juuri Jyväskylän avoimeen yliopistoon. Keskeisenä kirjallisen kulttuurin edistäjänä ovatkin Niemi-Pynttärin mukaan kirjallisuuden ja kirjoittamisen opiskelijat, joi-

UNTO LUOTO

ta on ja on jo pitkään ollut Jyväskylässä paljon. Myös Keski-Suomen Kirjailijoissa toimii paljon nuoria yliopistolaisia.

”Kirjailijatalo oli vielä viime vuonna keskeinen paikka, mutta nyt Sorjosen säätio, joka omistaa talon, on alkanut haitata kirjallista elämää kohtuuttomilla rajoituksillaan. Kirjoittajien tilaisuuksille tarvitaan kunnon paikka, jossa lukea tekstejä, keskustella ja tutustua ihmisiin. Aiemmin Kirjailijatalon tilaisuudet olivat legendaarisia, ja niihin saapui osallistujia myös muista kaupungeista. On tärkeää, että tilaisuuksiin olisi helppo tulla eikä niistä muodostuisi vain pienen piirin juttuja.”

Klubien ja esiintymisten lisäksi tarvitaan kirjottajapiirejä, palautetta ja keskinäistä kommentointia. Siinä suhteessa Jyväskylä on Niemi-Pynttärin mielestä hyvä paikka, ja ehkä juuri sen takia noussut tärkeimpien kirjallisuuskaupunkien joukkoon. Kustantajatkin haluavat pitkälle valmiiksi muokattuja tekstejä.

Toisaalta voidaan kysyä, kuka on jyväskyläläinen. Varsinkin opiskelijat liikkuvat paljon ja saattavat viettää täällä vain muutaman vuoden.

”On vähän vanhatapaista ajatella, että jos nyt on jyväskyläläisiä kirjailijoita, he ovat ikuisesti jyväskyläläisiä kirjailijoita. Nykyaikana paikallisuus on erilais- ta.”

**SITÄ, ONKO JYVÄSKYLÄ
KIRJALLISUUSKAUPUNKI, EI
OIKEASTAAN TARVITSE MIETTIÄ.**

Vakiopaineen tunnelma vetosi Willie Männikkölahteen alusta alkaen.

teksti **Petra Nykänen** kuvat **Unto Luoto**

PIKKU PALA BERLIINIÄ

BAARI. Vakiopaine on sijainnut samalla paikalla yläkaupungilla 23 vuoden ajan. Perustamisestaan saakka se on profiloitunut taiteilijoiden kantapaikaksi.

Vakiopaineen kahvissa maistuu kardemumma. "Sitä laitetaan aina lusikallinen perussuodattinkahvin päälle", kertoo yrittäjä **Matti Perälä**. Hän on ollut mukana Vakiopaineen, kotoisammin Vakkarin, toiminnassa yhdessä vaimonsa **Pauliina Siekkisen** kanssa vuodesta 1998 lähtien.

Kardemumma kahvissa ei ole mikään uusi villitys.

"Sitä on käytetty kaikki nämä 17 vuotta. Se on sama kardemumman vielä. Yllättävän hyvin siinä on makua", Perälä nauraa.

Kardemummakahvi kuvastaa Vakkaria hyvin, kahdellakin tapaa. Ensinnäkin, myös Vakkari on oma pikantti lisänsä, jolla se erotautuu muista saman alan yrityksistä. Perälän mukaan omaleimaisuus tulee luonnostaan.

"Ei meillä ole mitään strategiaa tämän takana. Me ollaan vaan tehty niin kuin huvittaa", hän kuvailee.

Toiseksi, Vakkari luottaa hyväksi ja toimivaksi havaittuun. Kardemumma on säilynyt samana 17 vuotta, ja niin on moni muukin asia. Tämä on tehnyt Vakkariasta paikan, jollainen se on tänäkin päivänä: monen jyväskyläläisen kodinjatke ja erityisesti kulttuurialan tekijöiden pyhäkö.

VAKIOPAINEEN PERUSTIVAT vuonna 1992 **Terhi Aman** (nykyinen **Takkinen**), **Tuija Mikonranta** ja **Pertti Kukkola**. Tavoitteenaan heillä oli tehdä liiketilaan baari, jossa he itsekin viihtyisivät.

"He hakivat tavaraa roskalavoilta ja kirppareilta, mahdollisimman

halvalla vaan", Perälä sanoo.

Hänen mukaansa Vakkari on yhä niin ulkonäöltään kuin hengeltäänkin pitkälti samanlainen paikka kuin sen alkuaikoina.

"Täällä on varmasti vielä osa alkuperäisistä pöydistä ja koulutuo- leista. Aina välillä me vähän maalataan ja kunnostetaan. Monet ket- jupaikat seuraavat trendejä ja miettivät sitä, mitä kävijät milloinkin haluavat. Siksi ne saattavat vaihtaa tyyliä joka toinen vuosi. Me em- me sellaiseen lähde", hän toteaa.

Taiteilijat ovat Perälän mukaan hakeutuneet Vakkariin sen perus- tamisesta saakka. Miksi näin on, siihen hänellä ei ole varmaa vas- tausta.

"Asia vain on aina ollut niin, jo ennen kuin aloitin täällä yrittäjä- nä. Ehkä taiteilijat tykkäävät tästä ilmapiiristä, paikan rentoudesta. Tämä on pikku pala Berliiniä täällä."

RENNON ILMAPIIRIN lisäksi monipuolinen kulttuuritarjonta lie- nee syy siihen, miksi alan ihmiset viihtyvät Vakkariin. Musiikki on kuulunut Vakkariin aina, ja teatteritila kunnostettiin liikehuoneis- ton alakertaan vuonna 1999.

Vuosien saatossa tarjonta on monipuolistunut entisestään. Nykyi- sin saman katon alle mahtuu myös runsaasti kuvataidetta ja runo- utta. Siinä on sormensa pelissä myös Vakkarin baarimikolla **Willie Männikkölahdella**. Minneapolisista kotoisin oleva Männikkölahti aloitti työt Vakkariin seitsemän vuotta sitten.

"Kävelin Vakkarin ohi ensimmäisenä päivänäni Jyväskylässä. Kel- lo oli 11, eikä paikka ollut edes auki. Katsoin ikkunoista sisään ja ajattelin, että tuolla vois olla duunissa. Viiden vuoden kuluttua sii-

Omistaja Matti Perälän mukaan Vakiopaineella ei ole erityistä strategiaa, vaan se luottaa hyväksi havaittuun.

Matti Kortet ja Antti Viitamäki kutsuvat Vakkaria olohuoneekseen. Lau-luyhtye Må Pythonin yhdistämät kanta-asiakkaat ottavat usein muistiinpanovälineensä mukaan, sillä inspiraatio saattaa iskeä yllättäen.

tä aloitin täällä.”

Vakkarin tunnelma tuntui Männikkölahdesta kotoisalta alusta alkaen.

”Minneapolisissa on paljon Vakkarin kaltaisia paikkoja. Jyväskylässä tämä taas on täysin ainutlaatuinen.”

MÄNNIKKÖLAHDEN PÄÄTOIMI Vakkarissa on hänen omien sanojensa mukaan viinan myyminen, mutta ei hänen toimenkuvansa suinkaan siihen rajoitu.

”Kun aloitin Vakkarissa, täällä oli tarjolla korkeatasoisia musiikkija teatteriesityksiä, mutta kuvataiteeseen ei oikein panostettu. Ajattelin, että jos siihen pari tuntia kuussa käyttäisi, voisi taso nousta”, hän kertoo.

Vakkarin seinillä on esillä taidenäyttely, joka vaihtuu kuukauden välein.

Viimeisimpänä Männikkölahti lisäsi Vakkarin runotarjontaa.

”Pari vuotta sitten tajusin, että lavarunous oli Suomessa aika iso juttu, mutta Jyväskylässä ei tapahtunut mitään siihen liittyvää. Aloin siis järjestää täällä myös runoiltoja.”

Vakkarin tiskin takaa näkemänsä perusteella Männikkölahti tietää sanoa, että juuri kulttuurialan ihmiset muodostavat usein enemmistön paikan kävijöistä. Miljöönä Vakkari inspiroi monia.

”Ihmiset piirtävät ja kirjoittavat täällä paljon. Ehkä kuitenkin tärkeintä luovaa toimintaa on samanhenkisten ihmisten kanssa jutteleminen.”

Monet kanta-asiakkaat ovat suosineet Vakkaria aina paikan alkuvuosista saakka. Juuri kanta-asiakkaita yhdistää usein Vakkarin lisäksi aktiivisuus Jyväskylän kulttuurielämässä.

”Hakeutuvatko kulttuuri-ihmiset tänne, koska täällä tapahtuu niin paljon, vai tapahtuuko täällä niin paljon, koska he käyvät täällä? En osaa sanoa kummin päin se menee”, Männikkölahti pohtii mutta huomauttaa myös, että kulttuurileimastaan huolimatta Vakkariin tiensä löytävät päivittäin kaikenlaiset kävijät.

”Eläkkeellä oleva kirkkoherra käy täällä päivittäin”, Männikkölahti lisää.

KARDEMUMMAKONSEPTI SIIS toimii. Vakkari on Vakkari, ja sellaisena se pysyy. Perälä toteaa, ettei tarvetta suurille uudistuksille ole jatkossakaan.

”Vakkarin suhteen olen täysin muutosvastarintainen”, hän sanoo nauraen.

Hienoa kerrontaa narsistista

Jari Nissinen: Paha mieli (Like)

Narsisteista on julkaistu muka-tietokirjallista soopaa muttei juuri narsistin tajuntaan pureutuvaa kaunokirjallisuutta. Esikoiskirjailija Jari Nissisen romaani täyttää aukkoa onnistuneesti.

Päähenkilö Jesse on koko kansan rakastama näyttelijä, mutta hänen suurin rakastajansa on hän itse. Hän kokee olevansa kaikki: ”En ymmärrä, miksi ihmiset tulevat onnettomiksi muiden kuolemasta. Minua ahdistaa ajatus omasta kuolemasta, sillä vasta se on maailman loppu.”

Syylisyydentunnon ja myötäelämiskyvyn puute tekevät Jessestä psykopaatin, joka voi tehdä taiteen nimissä mitä vain. Kyseessä onkin kertomus paitsi mielestä, myös taiteesta ja viihteestä: ”Paska ei saa loppua maailmasta koskaan, sillä ilman lannoitetta ei uusi verso.”

Teos ei alleviivaa vaan hyppii ajallisesti antaen lukijan itse päätellä, mitä on tapahtunut. Ratkaisu on ansiokas ja kusettaakin kerran lukijaa.

Voimakkaimmiksi kokemukseksi jää, että todellinen narsismi ja psykopatia ovat harvojen juttu. Jesse ei ole aikamme kuva vaan herätys: narsisteja ei ole kaikkialla, vaikka heistä jauhetaan jatkuvasti.

Jani Tanskanen

Tajunta auki

Perttu Häkkinen & Vesa Iitti: Valonkantajat - Välähdyksiä suomalaisesta salatieteestä (Like)

Mikä yhdistää suomalaisen teosofian isänä pidettyä **Pekka Ervastia**, pahamaineista valtakunnanjohtajaa **Pekka Siitointa**, Lemminkäisen temppeleitä Sipoosta etsinyttä **Ior Bockia** ja ufodokumentaristi **Juhan Af Grannia**?

He kaikki kuuluvat suomalaisen salatieteen pitkään ja vaiherikkaaseen kaanonin. Tämä ja paljon muuta käy ilmi juuri ilmestyneestä *Valonkantajat - välähdyksiä suomalaisesta salatieteestä* -teoksesta, joka on ensimmäinen aiheeseen pureutuva yleiskatsaus.

Toimittaja-muusikko Perttu Häkkinen ja kääntäjä Vesa Iitti yhteistuumin kirjoittama perusteellinen teos lähestyy Suomen esoteeristä menneisyyttä henkilöhistoriallisten välähdysten kautta. Aihepiiri on paikoitellen korkealentoista, mutta kaksikon elävä kirjoitustyyli saa asiaan perehtymättömänkin pysymään mukana. Vankka asiantuntemus ja mehevät anekdootit takaavat lukunautinnon.

Mikko Siltanen

Valoa umpitunnelin päässä

Hobo News: Lauma vaeltaa (Roihis Musica)

Räppäri **Edorfi** **Henrik Ingebrigtsen** ehti äänittää Hobo News -yhtyeen kanssa debyyttialbumin. Hip hop -musiikista ei tällä levyllä ole muuta jälkeä kuin vapauksien ottaminen sanojen loppusoinnuissa, mikä on virkistävää, sillä riimin parin arvaaminen on joskus ikävystyttävää.

Tarinat ovat karuja ja henkilöt usein umpitunnelissa, kuten Tampereelle sijoituvassa, lähes eepillisessä *Ryöstöretki* -kappaleessa. Mieliala on outlaw country ja Ingebrigtsenin lauluääni miellyttävä.

Antisankarien kohtalot voivat päteä keenen tahansa, mutta kappaleiden lopullis-

ta tunnelmaa on vaikea olla ajattelematta maaliskuussa syöpään menehtyneen biisintekijän kannalta. Kaiken keskellä kummiteleva melankolinen mandoliinin sahaus valmistele loppuun. Levyn päättävä *Vihdoin olen vapaa* on sen suurin ja valoisin kappale.

Riku Lehtoranta

Luo oma ilmiösi

Lauri Hilliaho & Johanna Puolitaival: Ilmiön kaava (Talentum)

Ilmiö on lyhyesti sanottuna se, mikä saa huomiomme. Ilmiön kaava käy perusteellisesti, havainnollistavasti ja viihdyttävästi läpi, mistä ilmiö koostuu, ja miten se rakennetaan. Kirjoittajat osoittavat muun muassa **Robin**-esimerkin avulla, kuinka ilmiöitä voidaan suunnitella, rakentaa ja ohjata erilaisiin tarkoituksiin.

Ilmiöitä käsitellään kirjassa erittäin monipuolisesti, ja se avaa kiinnostavalla tavalla sitä, miksi ylipäätään kiinnostumme ilmiöistä. Kirja toimii mainiona oppaana ilmiön suunnittelijalle. Ilmiöiden kuluttajan näkökulmasta se puolestaan selventää, miten koneisto ilmiöiden takana toimii. Tietokirjaksi Ilmiön kaava on mukavaa ja sujuvaa luettavaa, jota voi suositella lämpimästi niin ilmiöiden tekijälle kuin kokijallekin.

Eva Kottonen

Veljeskansa näyttää mallia

Viron filharmoninen kamarikuoro - Heikki Seppänen: Sibelius - Complete Works for Mixed Choir (Ondine)

Ondine on julkaissut Sibeliuksen 150-juhlavuoden kunniaksi säveltäjän koko sekakuorotutannon kattavan levyn. Asialla oleva Viron filharmoninen kamarikuoro on eräs maailman parhaimpia laulukokoonpanoja, ja jälki on sen mukaista.

Äänet soivat tasapainoisesti. Sopraanoissa on ihanaa tummuutta, ja kaikkia ääniä yhdistää tasainen ja varma sointi. Heikki Seppäsen johtamat Virolaislaulajat eivät kompastu siihen pateettisuuteen, joka alkaa riivata suomalaisia heidän tarttuessaan Sibeliukseseen.

Ongelmat syntyvät lähinnä ääntämisestä. Pehmeät L-äänteet soivat paikoin hassusti, ja muutamissa ruotsinkielisissä kappaleissa sanat puuroutuvat todella pahasti. Muilta osin levy on kuoromusiikin äänitys- ja esitystekninen taidonnäyte.

Paavo Kässi

Vilpitöntä suomirockia

Egotrippi: Vuosi nolla (Warner)

Egotripin edellisestä uusien sävellysten albumista ehti vierähtää kuusi ja puoli vuotta. Vaikka 2000-luvun alun hittivuosista on jo aikaa, osoittaa yhtye uudella levyllään olevansa taas erinomaisessa vireessä. Vuosi nolla soi reippaan duuroititosesti.

Egotripin äänimaailmassa ei ole tapahtunut suuria mullistuksia tauon aikana. Tutuus kääntyy vahvuudeksi. Kitaravoihin poprock on ollut viime vuodet paitiossa, joten Egotrippi onnistuu kuulosamaan raikkaalta jo pelkästään olemalla oma itsensä.

Tietenkään Egotripin paluun onnistumisen ei johdu pelkästään tuttuudesta ja oikeasta ajoituksesta. Vuosi nolla on myös alusta loppuun todella kova levy.

Arimo Kerkelä

JYYn vappu

TORSTAINA

PERJANTAINA

**Vappuaaton
ilmaisnäytös**

Rampe & Naukkis –
Kaikkien aikojen superpari
klo 15 Ilokiven alakerrassa

**JYYn & JAMKOn
Vappuhulinaa**

Klo 17 alkaen Kirkkopuistossa
Må Pyton, Minnan lakitus,
Amazing Race JKL
Puheita ja hauskanpitoa!

**Vappupiknik
Harjulla**

Klo 12 alkaen
Kari Tapiiri, DJ-musiikkia
Kulttuuriydistys Karkee

ILOKIVEN RUOKALISTA 27.4.–15.5.

VKO 18

MA 27.4.
Linssikeitto*
Sitruunainen turskaleike,
jogurttikastike*
Jauhelihalasagne

TI 28.4.
Päivän kasvispihvit,
tomaattisalsa*
Lohikiusaus*
Intialainen lihapata*

KE 29.4.
Tofukastike*
Värikäs uunikala*
Jauhemaksapihvit*

TO 30.4.
Kasvishernekeitto (L,G, Veg)*
Broileria, mango-
majoneesikastike
Juustoinen lohikastike*

PE 1.5.
Vappu – Ilokivi suljettu

VKO 19

MA 4.5.
Kasvispihvit, tomaatti-
timjamikastike
Mantelikala*
Yrttikalkkunakastike*

TI 5.5.
Pinaattiohukaiset*
Lohipyörökät
Chili con carne*

KE 6.5.
Meksikolainen risotto*
Mausteinen broilerpata*
Porsaanleike, sinappikastike

TO 7.5.
Kasvishernekeitto, pannari*
Hernekeitto, pannari*
Broilerpyörökät

PE 8.5.
Tomaatti-sipulipiirakka
Savukalakastike, spagetti*
Appelsiini-porsaspata*

VKO 20

MA 11.5.
Kikhernepihvit, jogurttikastike*
Bordelaisekala*
Broilerjuustokebakot

TI 12.5.
Kukkakaalicurrykastike,
punajuuriohratto*
Päivän kala*
Jauhelihapihvi,
kermapiipurikastike

KE 13.5.
Soijagulassi*
Oopperakellarin silakat
Pippurinen porsaspata*

TO 14.5.
Helatorstai – Ilokivi suljettu

PE 15.5.
Hernepihvit*
Repeat kalapihvit
Paella*

Ruokalistat ajalle 18.–29.5 löytyvät osoitteesta jyy.fi/ruokalistat. Ylioppilastalon remontin ajaksi Ilokivi siirtyy pääkirjastolle.

*Täyttää Kelan suositukset

JOONATAN PITKÄNEN

- 25-vuotias stand up -koomikko ja juontaja. Juontaa Strada-ohjelmaa Yle TV1-kanavalla.
- Syntynyt Jyväskylässä, asunut Kuokkalassa ja Ristikivessä.
- Koulutukseltaan pelisuunnittelija. Asuu Espoossa tyttöystävänsä kanssa.
- Voittanut Naama Näkkärillä -kilpailun vuonna 2012. Oli mukana Ylen Naurun tasapaino -ohjelmassa vuonna 2013.

teksti ja kuva **Suvi-Tuulia Nykänen**

Ei ole mitään erityistä hetkeä, milloin olisin päättänyt, että minusta tulee koomikko. Muistan kuitenkin, miten **Kiurun Jyrin** kanssa katsottiin vuonna 2009 **Louis C. K:n** stand upia telkkarista. Se sai minut nauramaan niin paljon, että olin oikeasti peloissani. Nauraminen ei tuntunut enää hyvältä, mutta en vain voinut lopettaa. Oli uskomatonta, miten joku ihminen sai minussa aikaan niin vahvan tunteen puhumalla siitä, miten toivoo, että sen vaimo imisi sen munaa enemmän.

Huumori oli minulle jo pienenä loistava pakokeino, muksuna kun oli paljon kiusaamista. Olen kotoisin Jyväskylästä, mutta sitä ei kukaan usko. Isäni on eteläafrikkalainen ja äitini Mikkelistä, siinä rodulliset taustani. Olin pienenä myös aika lyhyt kaveri, nytkin 174-senttinen, joten oli hyvä olla aina joku hauska ja fiksu juttu sanottavaksi.

Usein kysytään, olenko kokenut rasismia ihonväriini takia. On siinä tietysti ollut paljon mietiskeltävää. Olen elänyt mielenkiintoisen ajan Suomessa, varsinaisen murrosvaiheen. Olen kokenut sen, millaista on olla erilainen. Niitä asioita haluan jakaa omassa komiikassani, sillä monet ovat kokeneet samantyyppisiä asioita. On nuoria poikia, jotka tajuavat tykkävänsä munista, tyttöjä jotka tajuavat tykkävänsä tiseistä ja ihmisiä, jotka tykkäävät Star Trekistä. Haluan puhua heidän puolestaan ja kertoa, miten itselle vaikeat asiat on mahdollista kääntää voimavaraksi.

Jokainen meistä pelkää itselleen erilaisia asioita, se on inhimillistä. Olen kuitenkin täysin eri mieltä siitä, että asiat jotenkin muuttuvat, jos ne vain lakaistaan maton alle ja yritetään piilottaa. Se vain luo niille lisää voimaa. Jos ihmiset ymmärtäisivät miten tyhjä sana esimerkiksi neekeri on, pääsisimme asioissa eteenpäin. Suomalainen kansanhuumori on pitkään ollut ””puhut hassulla äänellä hassu peruuki päässä” -henkistä. Olen sitä mieltä, että hauskuutta ja naurua pitäisi löytää myös niistä asioista, jotka yhteiskunnassa ja elämässä pelottavat.

Luovia aiheita teen nyt televisiossa. Viime syksystä lähtien olen juontanut TV1-kanavan Stradaa. Se on ihana ohjelma, porukka on niin yhteisöllinen. Vielä ei ole löytynyt juttua, mitä en suostuisi tekemään, vaikka aika kreisejä hommia ollaan nytkin jo tehty. Ensin pelkäsin, että olen ruudussa vain apina, joka puhuu, mutta tähän mennessä olen oppinut varmaan medianomin koulutuksen verran esimerkiksi ohjaamisesta. Muun muassa sitä haluaisin myös tulevaisuudessa tehdä.

Paras asia pääkaupunkiseudulla asumisessa on se, että pääsee käymään Jyväskylässä. Varsinkin Seisomapaikka on minulle sellainen oh my god -paikka, Suomen paras stand up -klubi. Sitä jään kylä kaipaamaan, Ilokiven black boxia. Olen esiintynyt siellä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran vuonna 2012. Kun aloitin stand upin vuonna 2012, pitkän matkan suunnitelmani oli, että teen keikkaa 3-4 vuotta ja sitten menen Seisomapaikkaklubille. Se meni nyt sitten vähän nopeammin.

KUKA PELKÄÄ JOONATANANIA?

KOOMIKKO. Mustan huumorin edelläkävijä Joonatan Pitkänen jää kaipaamaan Seisomapaikkaklubia.

Avattu! Thai Ravintola

p. 010 231 9990

UUSI

Lounas • Takeaway • À la carte
Yöateria pe-la

LÄMMIN RUOKA, LÄMMIN PAIKKA.

Ravintola on syntynyt Banthaidelin
raunioista, kokit samoja kuin delissä.

Tervetuloa tutustumaan!

ma-to 10.30-21.00, pe 10.30-22.00, 24.00-04.00,
la 12.00-22.00, 24.00-04.00, su 14.00-20.00

Yliopistonkatu 17
1h7, 40100 Jyväskylä

(vanha Ravintola
Villen kulma)

Opiskelijakortilla keittolounas 2,60€ Kasvisravintola

katriina

Tervetuloa terveelliselle ja virkistävälle lounaalle!
Tarjoilemme päivän tuoreista raaka-aineista valmistettua vegaanista kasvisruokaa.

Kauppakatu 11, Jyväskylä
Avoimena joka arkipäivä klo 11.00 -14.30.
Avoimena koko kesän.

SOHWI
est. 1968

VAIN VOIMASSA OLEVALLA
OPISKELIJAKORTILLA!

SOHWI'S STUDENT BURGERS!
beef, chicken & vegan
9,90€ kpl

Myös uusi Food Album vol 10
julkaistu! Tule tutustumaan!

RAVINTOLA SOHWI
VAASANKATU 21 - JYVÄSKYLÄ

WWW.SOHWI.FI

Tykkäämme sinusta.
Tykkätkö sinä meistä?
facebook.com/jylkkari

Kesytä hirviä, metsäkauriita ja poroja Himoksella!
À la carte -ravintola - Maittavaa maalais-gourmet ruokaa!

Ravintola
HIRVIKARTANO

Hirveen hieno elämys!

Olemme avoinna
ti-la klo 12-21

Heinäseläntie 381, Jämsä
info@hirvikartano.fi
Ravintola 0400 488 779

WWW.HIRVIKARTANO.FI

KESÄASUNTOJA HELSINGISSÄ

1.5.-31.8. Viikissä LATOKARTANON YO-KYLÄSSÄ

Soluasunnot: 215-295€/kk/asukas

Tiedustelut puh. (09) 3877133, latokartano@helsinki.fi

www.latokartanonyokyla.fi

KEVÄT
UUTTA!

Farkkulaukku sarja nyt meillä!

Supersuosittu MATKAKASSIT -paljon eri värejä ja kuoseja

Hyvät valikoimat
NIITTIVÖITÄ 9,95 alk.

Kevään Uudet
KANGASREPUT
-eri värejä ja kuoseja

Cavalier
KEVYT
VETOLAUKKU

-isot laakeroidut
pyörät
-teleskooppivetoaisa
-vetoketjutaskuja
-rajoitettu erä

säästä 40%

29,95
(55,-)

KYSY OPISKELIJAN
ALENNUSTA!

19,95
(27,-)

Löydät Mini-Laukun myös Facebookista

MINI LAUKKU

www.laukkuja.fi

Hyvitämme
tunnin
parkkimaksun

TORIKESKUS, Yliopistonkatu 36, p. (014) 614 465, ark. 9-19, la 10-17